

UNION BANKA D.D. SARAJEVO

Finansijski izvještaji za godinu koja je
završila 31. decembra 2018. godine pripremljeni u
skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog
izvještavanja i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	Stranica
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 5
Izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	6
Izvještaj o finansijskom položaju	7
Izvještaj o novčanim tokovima	8
Izvještaj o promjenama na kapitalu	9
Napomene uz finansijske izvještaje	10–81

Odgovornost za finansijske izvještaje

U skladu sa Zakonom o računovodstvu reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 83/09), Uprava je dužna osigurati da za svaki finansijski period budu sastavljeni finansijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"), koja daju istinit i fer pregled stanja i rezultata poslovanja Union banke d.d. Sarajevo ("Banka") za taj period. MSFI objavljuje Međunarodni odbor za računovodstvene standarde.

Nakon provedbe odgovarajuće analize, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju slijedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, te
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Vedran Hadžiahmetović, direktor

Union banka d.d.
Hamdije Kreševljakovića 19
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

28. februar 2019. godine

Izveštaj neovisnog revizora

Dioničarima Union Banke d.d. Sarajevo

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih finansijskih izvještaja Union Banke d.d. Sarajevo (Banka), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2018. godine, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama kapitala i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Banke na dan 31. decembar 2018. godine, njenu finansijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju neovisnog revizora u dijelu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Neovisni smo od Banke u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Za svako pitanje u nastavku, pripremljen je opis o tome kako se naša revizija bavila tim pitanjima, pripremljen je u tom kontekstu.

Ispunili smo obaveze opisane u Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja, uključujući i povezana pitanja. U skladu s tim, naša revizija uključuje obavljanje postupaka dizajniranih da odgovore na našu procjenu rizika pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja. Rezultati naših revizijskih postupaka, uključujući postupke koji se obavljaju za rješavanje pitanja u nastavku, daju osnovu za izražavanje našeg mišljenja o priloženim finansijskim izvještajima.

Adekvatnost rezervisanja za kreditne gubitke

Knjigovodstvena vrijednost datih kredita iznosi KM 193 miliona (ili 25% ukupne imovine) na dan 31. decembar 2018. godine. Kao što je opisano u Napomeni 4 Ključne računovodstvene procjene Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja, rezervisanja za kredite se određuju na osnovu primjene MSFI 9 Finansijski instrumenti koji je primijenjen od 1. januara 2018. godine.

Ovo je ključno revizijsko pitanje jer je značajna procjena uključena u određivanje rezervisanja za umanjeње vrijednosti kredita.

Razumjeli smo i ocijenili procese i kontrole za rezervisanja po osnovu kolektivnog umanjeња vrijednosti unutar kreditnog portfolija, kao i proces procjene umanjeња vrijednosti za individualno ocijenjene kredite.

Uključili smo stručnjake iz oblasti modeliranja kreditnog rizika i stručnjake iz oblasti informacionih sistema u područjima koja su zahtijevala njihovu stručnost (npr. pouzdanost podataka i model očekivanog kreditnog gubitka).

Izveštaj neovisnog revizora (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključna područja procjene uključuju:

Tumačenje zahtjeva da se odredi umanjenje vrijednosti po osnovu primjene MSFI 9, koje je uključeno u model očekivanog kreditnog gubitka Banke; identifikacija izloženosti sa značajnim pogoršanjem u kreditnom kvalitetu; pretpostavke korištene u modelu očekivanih kreditnih gubitaka kao što su finansijski položaj klijenta i očekivani budući novčani tokovi objelodanjeni u Napomeni 31. c) Upravljanje rizicima – Upravljanje kreditnim rizikom; procjene i pretpostavke korištene u mogućim scenarijima za individualno ocijenjene kredite za umanjenje vrijednosti.

Mogući scenariji su bazirani na diskontovanim novčanim tokovima za individualno ocijenjene kredite i uključuju procjenu i kompleksna područja kao što su, indikatori umanjenja vrijednosti, vjerovatnoću relevantnih scenarija za procjene novčanih tokova i same procjene novčanih tokova, uključujući realizaciju kolaterala.

Za više informacija, pogledati Napomenu 31. c) priloženih finansijskih izvještaja.

Ocijenili smo tehnike modeliranja i metodologiju u odnosu na zahtjeve MSFI 9 Finansijski instrumenti. Dodatno, ocijenili smo razumnost i prikladnost značajnih pretpostavki korištenih u modelu za izračun rezervisanja za kreditne gubitke.

Provjerili smo uzorak izloženosti i sproveli procedure kako bismo ocijenili adekvatnost primjenu značajnih parametara za značajno povećanje kreditnog rizika, mogućnost za Banku da koristi alternativne indikatore na osnovu dostupnosti historijskih podataka, pravovremenu identifikaciju izloženosti koje imaju značajno pogoršanje u kreditnom kvalitetu i klasifikaciju instrumenata u Faze kreditnog kvaliteta u skladu sa MSFI 9 (preračun boniteta klijenata, provjera ulaznih parametara kao što su vjerovatnoća kašnjenja, dani kašnjenja, lista posmatranja, reprogrami).

Nadalje, odredili smo referentni iznos za nivo rezervisanja u odnosu na relevantno tržište.

Također smo provjerili izračun menadžmenta za umanjenje vrijednosti na uzorku kredita koji su obezvrijeđeni na kolektivnoj osnovi.

Vežano za individualno obezvrijeđene kredite, ocijenili smo kriterije za određivanje da li je događaj obezvrijeđenja nastao i da li je postojao zahtjev da se izračuna iznos umanjenja vrijednosti na individualnoj osnovi. Na uzorku individualno obezvrijeđenih kredita, razumjeli smo posljednje promjene kod dužnika i osnovu za određivanje rezervisanja za umanjenje vrijednosti i razmotrili da li su ključne procjene bile adekvatne uzimajući u obzir okolnosti dužnika. Također smo provjerili izračun menadžmenta za umanjenje vrijednosti. Dodatno, testirali smo ključne ulazne parametre za izračun umanjenja vrijednosti uključujući očekivane buduće novčane tokove i njihovo vrijeme i procjenu uzetog kolaterala, i diskutovali sa menadžmentom da li su procjene ažurirane, u skladu sa strategijom koja se prati a u vezi sa određenim dužnikom i u skladu sa regulatornim smjernicama.

Ocijenili smo adekvatnost objava uključenih u Napomeni 31. c) priloženih finansijskih izvještaja.

Izveštaj neovisnog revizora (nastavak)

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Banke za godinu završenu 31. decembra 2017. godine bili su predmet revizije od strane drugog revizora koji je 21. februara 2018. godine izrazio mišljenje bez rezervi.

Odgovornosti Uprave i Odbora za reviziju za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške.

Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanjem, ako je primjenjivo, pitanja povezanih vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja osim ako uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Odbor za reviziju je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj neovisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupa, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je napravila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.

Izveštaj neovisnog revizora (*nastavak*)

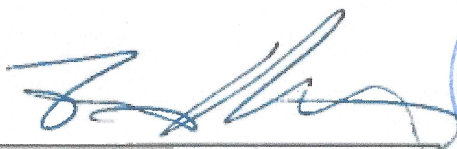
Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (*nastavak*)

- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s Odborom za reviziju u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu Odboru za reviziju da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu neovisnost, kao i gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s Odborom za reviziju, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba objaviti u našem izvještaju neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objave nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Zvonimir Madunić, Direktor

Ivana Lazarević Soldat, Ovlašteni revizor

28. februar 2019. godine

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Fra Andela Zvizdovića 1
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Izveštaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2018.	2017.
Prihodi od kamata	5	10.658	10.141
Rashodi od kamata	6	<u>(2.415)</u>	<u>(2.654)</u>
Neto prihodi od kamata		<u>8.243</u>	<u>7.487</u>
Prihodi od naknada i provizija	7	2.649	2.925
Rashodi od naknada i provizija	8	<u>(1.044)</u>	<u>(972)</u>
Neto prihodi od naknada i provizija		<u>1.605</u>	<u>1.953</u>
Neto prihod / (trošak) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava po amortizovanom trošku	9	76	(6.059)
Neto dobiti po osnovu hartija od vrednosti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		191	140
Neto prihod po osnovu kursnih razlika		192	210
Ostali poslovni prihodi	10	<u>1.308</u>	<u>11.387</u>
Ukupan poslovni prihod		<u>11.615</u>	<u>15.118</u>
Troškovi zaposlenih	11	(5.950)	(5.800)
Troškovi amortizacije	21, 22	(779)	(637)
Ostali rashodi	12	(4.353)	(6.890)
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		<u>533</u>	<u>1.791</u>
Porez na dobit	13	<u>-</u>	<u>(788)</u>
NETO DOBIT ZA GODINU		<u>533</u>	<u>1.003</u>
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i> <i>Stavke koje će biti naknadno reklasifikovane u</i> <i>izvještaj o bilansu uspjeha kada budu zadovoljeni</i> <i>specifični uvjeti:</i>			
Efekti promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoloživu za prodaju, neto		<u>(1.029)</u>	<u>5</u>
		<u>(1.029)</u>	<u>5</u>
UKUPNA SVEOBUHVAATNA DOBIT		<u>(692)</u>	<u>1.008</u>
Zarada po dionici (u KM)		<u>0,24</u>	<u>0,59</u>

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembar 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
IMOVINA			
Novac i računi kod banaka	15	377.422	291.954
Obavezna rezerva kod Centralne banke	16	70.070	63.045
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak	17	553	362
Finansijska imovina-raspoloživa za prodaju	18	-	97.504
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali rezultat	18	102.571	-
Dati krediti i potraživanja	19	192.876	163.950
Ostala imovina i potraživanja	20	8.446	14.629
Materijalna i nematerijalna imovina	21	18.293	21.191
Ulaganja u investicijske nekretnine	22	4.656	1.155
UKUPNA IMOVINA		774.887	653.790
OBAVEZE			
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	23	2.443	542
Obaveze prema klijentima	24	697.433	585.296
Subordinirani dug	25	10.000	10.000
Rezervisanja	26	1.132	890
Ostale obaveze	27	2.391	3.555
UKUPNE OBAVEZE		713.399	600.283
KAPITAL			
Dionički kapital	28	44.098	34.098
Regulatorne rezerve		3.347	3.347
Revalorizacione rezerve		(1.029)	196
Zadržana dobit		15.072	15.866
UKUPAN KAPITAL		61.488	53.507
UKUPNO OBAVEZE I DIONIČKI KAPITAL		774.887	653.790

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisali za i u ime Banke dana 28. februara 2019. godine.

Vedran Hadžiahmetović
Predsjednik Uprave

Lejla Nurko
Direktor Sektora za
računovodstvo i kontroling

Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2018.	2017.
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	533	1.791
<i>Usklađenje:</i>		
Amortizacija	779	637
Prihod od prodaje materijalne imovine, neto	-	(10.363)
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	154	8.031
Otpis zaliha	-	8
Efekti promjena fer vrijednosti finansijske imovine priznate po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	(140)
Prihod od kamata od finansijske imovine koja se drži do dospjeća priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	191	(1)
Prihod od kamata od finansijske imovine namijenjenoj prodaji priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(1.851)	(2.470)
Prihod od dividendi priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(412)	(196)
<i>Novčani tok prije promjena u operativnoj imovini i obavezama:</i>	(606)	(2.703)
Neto smanjenje / (povećanje) obavezne rezerve kod Centralne banke BiH	(7.025)	85.091
Neto smanjenje plasmana bankama	-	-
Neto povećanje kredita datih klijentima, prije ispravke vrijednosti	(29.078)	(24.962)
Neto povećanje ostale imovine, prije ispravke vrijednosti	6.245	(906)
Neto smanjenje obaveza prema drugim bankama i finansijskim institucijama	1.901	(3.272)
Neto povećanje obaveza prema klijentima	112.137	134.450
Neto povećanje ostalih obaveza	(489)	780
	83.055	188.478
<i>Plaćeni porez na dobit</i>	(561)	(112)
NETO NOVAC OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	82.524	188.366
Ulagačke aktivnosti		
Prilivi od finansijske imovine koja se drži do dospjeća, neto	1	41
Primljena kamata od finansijske imovine koja se drži do dospjeća	-	1
Kupovina finansijske imovine namijenjene prodaji	(24.522)	(33.425)
Primljena kamata od finansijske imovine raspoložive za prodaju	21.585	44.574
Nabavka materijalne imovine	(1.189)	(4.091)
Prilivi od prodaje materijalne imovine	6.657	9.000
Primljene dividende	412	196
NETO NOVAC OSTVAREN / (KORIŠTEN) U ULAGAČKIM AKTIVNOSTIMA	2.944	16.296
NETO NOVAC OSTVAREN U FINANSIJSKIM AKTIVNOSTIMA	-	-
NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	85.468	204.662
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA DAN 1. JANUAR	291.954	87.292
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA DAN 31. DECEMBRA	377.422	291.954

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Regulatorne rezerve	Revalorizacione rezerve za ulaganja	Zadržana dobit	Ukupno
31. decembar 2016.	34.098	3.347	191	14.863	52.499
Neto dobit	-	-	-	1.003	1.003
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	5	-	5
31. decembar 2017.	34.098	3.347	196	15.866	53.507
Efekat implementacije MSFI 9	-	-	-	(1.327)	(1.327)
Korigovano početno stanje	34.098	3.347	196	14.539	52.180
Neto dobit	-	-	-	533	533
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	(1.225)	-	(1.225)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(1.225)	533	(692)
Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	10.000	-	-	-	10.000
31. decembar 2018.	44.098	3.347	(1.029)	15.072	61.488

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Historija i osnivanje

Union banka d.d. Sarajevo ("Banka") osnovana je 1955. godine kao filijala Jugoslovenske banke za spoljnu trgovinu. Do kraja 1989. godine Banka je poslovala u sastavu Jugobanke Beograd. Početkom 1990. godine banka se transformiše u samostalnu finansijsku instituciju kao dioničko društvo pod nazivom Jugobanka Jubbanka d.d. Sarajevo. Krajem 1992. godine Banka mijenja naziv u Union banka d.d.Sarajevo, a krajem 1997. godine Union banka se registruje kao pravni sljednik Jugobanke Jubbanke d.d. Sarajevo za područje Federacije Bosne i Hercegovine ("FBiH").

U januaru 2018. godine, Banka je promijenila sjedište i nalazi se u ulici Hamdije Kreševljakovića 19, Sarajevo, Bosna i Hercegovina. Na dan 31. decembar 2018. godine Banka je imala 5 filijala u Sarajevu, Mostaru, Zenici, Bihacu, Tuzli, te 9 ekspozitura u Goraždu, Bugojnu, Zavidovićima, Starom Gradu – Sarajevo, Novom Gradu – Sarajevo, Novom Sarajevu – Sarajevo, Ilidži, Konjicu i Travniku.

Osnovna djelatnost Banke

Banka pruža bankarske usluge putem razvijene mreže poslovnica u Bosni i Hercegovini i to:

- Primanje i plasiranje depozita,
- Primanje depozita po viđenju i oročenih depozita,
- Davanje dugoročnih i kratkoročnih kredita i izdavanje dugoročnih i kratkoročnih garancija,
- Novčane transakcije na međubankarskom tržištu,
- Platni promet u zemlji i inozemstvu,
- Kartično poslovanje,
- Pružanje bankarskih usluga putem mreže filijala u FBiH.

Upravna tijela Banke

Nadzorni odbor:

Tihomir Ćurak	Predsjednik
Damir Morić	Član
Alija Aljović	Član do 19.10.2018. godine
Advija Alihodžić	Član od 19.10.2018. godine
Maja Letica	Član
Haris Jahić	Član

Uprava:

Vedran Hadžiahmetović	Predsjednik Uprave
Admil Nukić	Član Uprave za rizike za rizike do 15.04.2018. godine
Edis Ražanica	Vd član Uprave do 30.06.2018. godine
Edin Mujagić	Član Uprave za rizike od 01.07.2018. godine
Leon Begić	Član Uprave za operacije

Odbor za reviziju:

Muniba Eminović	Predsjednik
Munib Ovčina	Član
Nermin Šahinović	Član
Adnan Rovčanin	Član
Kenan Kapetanović	Član

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"). Računovodstveni propisi primjenjivi u Federaciji temelje se na odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji („Zakon“) (Službene novine 83/09). Društva sastavljaju i objavljuju svoje finansijske izvještaje u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima („MRS“), njihovim dopunama i tumačenjima („Tumačenja standarda“), te Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“) i njihovim dopunama i tumačenjima („Tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja“) koje je izdao Odbor za Međunarodne standarde („IASB“ ili „Odbor“), koji su prevedeni i objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika u Federaciji (prema ovlasti Komisije za računovodstvo Bosne i Hercegovine, broj 2-11/06). Odluke o objavi standarda broj O-1/2-2017 od 13. januara 2017. godine i O-1/7-2017 od 24. maja 2017. godine su obvezujuće za razdoblja koja počinju 1. januara 2017. godine. Ove odluke uključuju MRS-ove, MSFI-jeve i tumačenja objavljena od strane Odbora u Plavoj knjizi („Blue book“) (izdanje 2016), poglavlje A i uključuju sve dopune i poboljšanja objavljenja u 2016. godini. Svi naknadno objavljeni standardi i novi ili dopunjeni MSFI-jevi i tumačenja objavljeni od strane Odbora nakon decembra 2016. godine nisu prevedeni i objavljeni.

Tokom pripreme ovih MSFI finansijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. decembra 2017. godine Banka je razmotrila da li primjena standarda objavljenih od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde koji su primjenjivi na tekuću godinu, a još nisu prevedeni i objavljeni u FBiH rezultira materijalnim odstupanjem od relevantne primjenjive lokalne regulative.

Banka je zaključila da ovo nije slučaj, stoga je mišljenje rukovodstva da ovi MSFI finansijski izvještaji također zadovoljavaju zakonsku obavezu Banke da objavljuje finansijske izvještaje u skladu sa primjenjivom relevantnom lokalnom računovodstvenom regulativom.

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim ukoliko je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u tekstu.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu objelodanjeni su u napomeni 2.2., a Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu postali efektivni, objelodanjeni su u napomeni 2.3.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

Finansijski izvještaji Banke su iskazani u hiljadama konvertibilnih maraka. Marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Federaciji Bosne i Hercegovine.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, što podrazumijeva da će Banka nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2.2. Izmjene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primjena obavezni u tekućoj godini

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sljedećih izmjenjenih MSFI koji su usvojena od strane Banke od 1. januara 2018. godine:

- **MSFI 9 Finansijski Instrumenti**

Posljednje izdanje MSFI 9 Finansijski Instrumenti odražava se na sve faze projekta finansijskih instrumenata i zamjenjuje MRS 39 Finansijski Instrumenti: Klasifikaciju i mjerenje, kao i sva prethodna izdanja MSFI 9. Standard uvodi nove uslove za klasifikaciju i mjerenje, umanjene vrijednosti i računovodstvo hedginga. Pogledati napomene 2.4, 3e) i 31 c) za efekte primjene ovog standarda i detaljna objelodanjivanja.

- **MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima**

MSFI 15 uspostavlja model od pet koraka koji će se primjenjivati na prihode ostvarene iz ugovora sa kupcima (uz ograničen broj izuzetaka), nezavisno od vrste prihoda ili industrije. Zahtjevi ovog standarda će se takođe primjenjivati na priznavanje i mjerenje dobitaka i gubitaka od prodaje određene nefinansijske imovine, koja nije posljedica uobičajenih aktivnosti Društva (npr. prodaja stalne materijalne ili nematerijalne imovine). Standard zahtijeva detaljna objelodanjivanja, uključujući razvrstavanje ukupnih prihoda, informacije o obavezama činjenja iz ugovora, promjene u stanju imovine i obaveza između perioda, kao i ključne procjene. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima (Pojašnjenja)**

Cilj izmjene ovog standarda je pojašnjenje namjere koju je Odbor za međunarodne računovodstvene standarde imao pri definisanju zahtjeva u MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima, naročito u dijelu koji se odnosi na računovodstveno obuhvatanje identifikovanih obaveza činjenja, pojašnjavajući princip „posebnog identifikovanja“, principal-agent problem (procjena da li je Društvo principal ili agent), kao i primjenu principa kontrole i principa licenciranja, obezbjeđujući dodatne smjernice za računovodstveni tretman intelektualne svojine i autorskih honorara. Pojašnjenja takođe obezbjeđuju dodatne praktične savjete za društva koja će primjenjivati MSFI 15 potpuno retrospektivno, ili koja će izabrati primjenu modificovanog retrospektivnog pristupa. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **MSFI 2 Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja akcijama (Izmjene)**

Izmjene ovog standarda se odnose na zahtjeve računovodstvenog prikazivanja efekata ispunjavanja i neispunjavanja uslova sticanja kod vrednovanja transakcija akcijama izmirenim u gotovini, kod transakcija plaćanja akcijama sa karakteristikama neto poravnjenja prilikom obračuna obaveze poreza po odbitku i kod izmjene odredbi i uslova plaćanja akcijama, koje mjenjaju klasifikaciju transakcije zasnovane na gotovini do transakcija plaćanja akcijama zasnovane na kapitalu. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA *(nastavak)*

2.2. Izmjene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primjena obavezni u tekućoj godini *(nastavak)*

- **MRS 40 Transferi na investicione nekretnine (Izmjene)**

Izmjene ovog standarda pojašnjavaju kada Banka treba da izvrši transfer imovine, uključujući i imovinu u pripremi ili razvoju u, ili iz investicionih nekretnina. Izmjene navode da promena upotrebe nastaje kada imovina ispuni, ili prestane da ispunjava definiciju investicione nekretnine a postoje dokazi promjene upotrebe iste. Puka promjena namjere rukovodstva u vezi sa načinom korištenja imovine ne pruža dokaze o promjeni upotrebe iste. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **IFRIC tumačenje 22: Transakcije u stranoj valuti i avansno razmatranje**

Data interpretacija tumači računovodstvo transakcija koje obuhvataju avansni prijem ili naplatu u stranoj valuti. Tumačenje obuhvata transakcije u stranoj valuti u situaciji kada entitet priznaje nemonetarna sredstva ili obaveze, nastale zbog avansnog prijema ili plaćanja, a prije nego što entitet prizna relevantnu imovinu, trošak ili prihod. Interpretacija navodi da datum transakcije, za svrhu određivanja odgovarajućeg deviznog kursa, je datum inicijalnog priznavanja nemonetarnog unaprijed plaćenog sredstva ili obaveze za odložene prihode. Ukoliko postoji više transakcija avansnog prijema ili plaćanja, u tim situacijama entitet mora da odredi datum transakcije za svaku transakciju avansnog prijema ili plaćanja. Ne očekuje se da će efekti date interpretacije imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) je izdao **Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2014 – 2016**, koji predstavlja skup izmjena i dopuna postojećih MSFI. Ne očekuje se da će efekti ovih poboljšanja imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **MRS 28 Investicije u pridružene entitete:** Izmjene pojašnjavaju da primjena fer vrednovanja kroz bilans uspjeha investicije u pridružene entitete ili joint venture (organizacije zajedničkog ulaganja) koji je pod kontrolom entiteta koji je organizacija zajedničkog kapitala (venture capital), ili drugog kvalifikovanog entiteta, je moguća za svaku investiciju u pridružene entitete ili u joint venture na pojedinačnoj osnovi („investicija po investicija“) nakon inicijalnog priznavanja.

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

- **MSFI 16 Lizing**

Standard je primjenljiv počev od ili poslije 1. januara 2019. godine. MSFI 16 definiše principe za priznavanje, mjerenje, prezentaciju i objelodanjanje lizinga za obje strane u ugovoru, odnosno za kupca („zajmoprimca“) i za dobavljača („zajmodavca“). Novi standard zahtijeva da zajmoprimac prizna većinu zajmova u svojim finansijskim izvještajima. Zajmoprimci će imati jedan računovodstveni model za sve vrste lizinga, uz pojedine izuzetke. Računovodstvo zajmodavca ostaje suštinski nepromijenjeno. Pogledati napomenu 2.5. za efekte primjene ovog standarda.

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA *(nastavak)*

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni *(nastavak)*

- **Izmjena u MSFI 10 Konsolidovani finansijski izvještaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva**

Izmjene i dopune ukazuju na poznato neslaganje zahtijeva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posljedica izmjena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje, bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne. Djelimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva dio zavisnog društva. U decembru 2015. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primjene ovog standarda na neodređeno vrijeme čekajući ishod istraživanja vezano za metod učešća. Ne očekuje se da će efekti ovih izmjena imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **MSFI 9: Funkcija pretplate sa negativnom nadoknadom (izmjena i dopuna)**

Izmjene i dopune standarda su primjenjive za period počev od ili poslije 1. januara 2019. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjena i dopuna omogućava da finansijska imovina sa funkcijom pretplate koja dozvoljava ili zahtijeva od ugovorne strane u ugovoru ili da plati ili primi razumnu kompenzaciju za raniji raskid ugovora (tako da iz perspektive vlasnika imovine može biti "negativne nadoknade"), da bude vrednovana po amortizovanom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostali rezultat. Ne očekuje se da će efekti ovih izmjena imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **MRS 28: Dugoročna ulaganja u pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima (Izmjene i dopune)**

Izmjene i dopune standarda su primjenjive za period počev od ili poslije 1. januara 2019. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjene i dopune se odnose na to da li mjerenje, osobito zahtijeva za umanjeno (ispravku) vrijednosti, dugoročnih ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate koji, u suštini, čine dio "neto investicije" u pridruženom društvu ili zajedničkom poduhvatu, treba da budu regulisani MSFI 9, MRS 28 ili kombinacijom oba. Izmjene i dopune objašnjavaju da Društvo treba da primjeni MSFI 9 Finansijski instrumenti, prije nego što primjeni MRS 28, na dugoročna ulaganja za koje se ne primjenjuje metod kapitala (equity metod). U primjeni MSFI 9, entitet ne uzima u obzir bilo kakva prilagođavanja knjigovodstvenog iznosa dugoročnih ulaganja koji proističu iz primjene MRS 28. Ne očekuje se da će efekti ovih izmjena imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **IFRIC tumačenje 23: Neizvjesnost u pogledu tretmana poreza na dobit**

Tumačenje stupa na snagu za period počev od 1. januara 2019. godine ili kasnije, mogućnošću ranijeg početka primjene. Tumačenje se odnosi na računovodstveni tretman poreza na dobit, u okolnostima kada poreski tretman podrazumijeva neizvjesnost koja utiče na primjenu MRS 12. Tumačenje pruža smjernice za razmatranje neizvjesnih poreskih tretmana (pojedinačno ili u cjelini), potencijalno ispitivanje od strane poreskih vlasti, kao i prikladne metode za reflektovanje tih neizvjesnosti i računovodstveno obuhvatanje uslijed promjene okolnosti i činjenica. Ne očekuje se da će efekti ovih tumačenja imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvijek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

- **MRS 19: Izmjene, ograničenje ili izmirenja plana primanja zaposlenih (Izmjena)**

Izmjene standarda stupaju na snagu za period počev od 1. januara 2019. godine ili kasnije sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjene standarda uslovljavaju entitete da uzimaju u obzir ažurirane aktuarske pretpostavke kako bi utvrdili tekuće troškove i neto kamatu za preostali period godišnjeg izvještavanja nakon što je na snagu stupila izmjena, ograničenje ili izmirenje plana primanja zaposlenih. Izmjene standarda takođe pojašnjavaju kako računovodstvo za izmjene, ograničenje ili izmirenje plana primanja zaposlenih utiče na primjenu zahtjeva za ograničenje imovine. Ne očekuje se da će efekti ovih izmjena imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje**

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao prerađeni Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje 29. marta 2018. godine. Ovaj okvir postavlja sveobuhvatan skup koncepta za finansijsko izvještavanje, uvođenje standarda, smjernice potrebne onima koji pripremaju dosljedne računovodstvene politike kao i pomoć ostalima kojima je u cilju da razumiju i tumače standarde. Odbor je takođe izdao poseban prateći dokument, Izmjene i dopune referenci u konceptualnom okviru MSFI standarda, koji predstavlja izmjene onih standarda na koje je uticano, kako bi se ažurirale i reference izmjenjenog Konceptualnog okvira. Cilj izmjene referenci je da podrži prelaz na novi konceptualni okvir za kompanije koje razvijaju računovodstvene politike koristeći konceptualni okvir u slučajevima kada u pojedinim transakcijama MSFI nisu primjenljivi. Za one koji pripremaju računovodstvene politike zasnovane na Konceptualnom okviru, na snazi je za period od ili nakon 1. januara 2020. godine.

- **MSFI 3: Poslovne kombinacije (Izmjena)**

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmjene u Definiciji poslovanja (Izmjene u MSFI 3) sa ciljem rješavanja poteškoća entitetima tokom utvrđivanja toga da li su stekli biznis ili imovinu. Ove izmjene se odnose na poslovne kombinacije kojima je dan sticanja u prvom godišnjem izvještajnom periodu koji počinje na dan, ili nakon 1. januara 2020. godine, kao i imovinskim sticanjima koja se dese na ili nakon tog perioda, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Ne očekuje se da će efekti ovih izmjena imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja i MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške: 'Definicija materijalnosti' (Izmjene)**

Izmjene standarda stupaju na snagu za period počev od 1. januara 2019. godine ili kasnije sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjene pojašnjavaju definiciju materijalnosti i način na koji se primjenjuje. Nova definicija navodi da, 'Informacija je materijalna ako njeno izostavljanje ili pogrešno prikazivanje može da utiče na odluke koje primarni korisnici finansijskih izvještaja opšte namjene donose na osnovu tih finansijskih izvještaja, koji pružaju finansijske informacije u vezi sa konkretnim društvom koje izvještava. Pored toga, objašnjenja koja prate definiciju su poboljšana. Izmjene i dopune su takođe dovele do toga da definicija materijalnosti bude konzistentna kroz sve MSFI standarde. Ne očekuje se da će efekti ovih izmjena imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao **Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2015 – 2017**, koji predstavlja skup izmjena i dopuna MSFI. Izmjene i dopune su primjenljive za godišnji period počev od ili nakon 1. januara 2019. godine. Ne očekuje se da će efekti ovih poboljšanja imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **MSFI 3 Poslovne kombinacije i MSFI 11 Zajednička ulaganja i aranžmani:** Izmjene i dopune MSFI 3 razjašnjavaju da, kada entitet stekne kontrolu nad poslovanjem koje predstavlja zajedničko ulaganje, ponovo se odmjerava interes koji ima u tom poslu. Sa druge strane, izmjene i dopune u okviru MSFI 11 objašnjavaju da, kada entitet stekne zajedničku kontrolu nad poslom koji predstavlja zajedničko ulaganje, ne vrši se ponovno odmjeravanje cjelokupnog prethodno stečenog interesa u aranžmanu.
- **MRS 12 Porez na dobit:** Izmjene i dopune standarda, razjašnjavaju da posljedice plaćanja po osnovu finansijskih instrumenata klasifikovanih kao kapital, na porez na dobit, treba da budu priznate uzimajući u obzir gdje su priznate prošle transakcije ili događaji koji su generisali raspodeljivu dobit.
- **MRS 23 Troškovi pozajmljivanja:** Izmjene i dopune standarda, razjašnjavaju 14. pasus standarda, kada je sredstvo spremno za svoju namjenjenu upotrebu ili prodaju, a troškovi pozajmljivanja, koji su direktno u vezi sa sredstvom, ostanu neplaćeni – treba da budu uključeni u finansijske obaveze entiteta.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.4. MSFI 9-Finansijski instrumenti i tranzicija sa MRS 39 na MSFI 9

MSFI 9 je zamijenio MRS 39 za godišnji period na dan ili nakon 1. januara 2018. godine. Banka nije korigovala uporedne informacije za 2017. godinu za finansijske instrumente u okviru MSFI 9. Prema tome, uporedne informacije za 2017. godinu objavljene su prema MRS 39 i nisu uporedive sa informacijama objavljenim za 2018. godinu.

Promjene u klasifikaciji i mjerenju

Da bi se utvrdila kategorija finansijske imovine, MSFI 9 zahtijeva da se sva finansijska sredstva, osim kapitalnih instrumenata i derivata, procjenjuju na osnovu kombinacije poslovnog modela entiteta za upravljanje imovinom i karakteristika ugovorenih novčanih tokova instrumenata.

Kategorije finansijske imovine u okviru MRS 39 (finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (FVPL), finansijska imovina raspoloživa za prodaju, ulaganja koja se drže do dospelja i krediti i potraživanja) su zamijenjene sa:

- Dužnički instrumenti po amortizovanom trošku,
- Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) sa kumulativnim dobitima i gubicima reklasifikovanim u bilans uspjeha prilikom prestanka priznavanja,
- Vlasnički instrumenti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI), bez opcije recikliranja dobitaka i gubitaka kod prestanka priznavanja
- Finansijska imovina (FVPL).

Računovodstvo za finansijske obaveze uglavnom je ostalo isto kao i pod MRS 39.

Promjene u izračunu umanjenja vrijednosti

Usvajanje MSFI 9 je u osnovi promijenilo računovodstvo Banke vezano za kreditne gubitke tako što se MRS 39 pristup zasnovan na nastalim gubicima („incurred loss“, eng) zamijenio sa pristupom očekivanih kreditnih gubitaka (ECL-„expected credit loss“, eng.).

MSFI 9 zahtijeva od Banke da proknjiži očekivane kreditne gubitke (ECL) za sve kredite i ostale finansijske instrumente koja se ne drže po FVPL, kao i za ugovore o finansijskim garancijama.

Rezervisanje je zasnovano na ECL—u povezanim sa vjerovatnoćom neizvršenja obaveza u narednih dvanaest mjeseci osim ako nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika nakon nastanka. Ukoliko finansijsko sredstvo zadovoljava definiciju kupljene ili stvorene finansijske imovine umanjene za kreditne gubitke (POCI), rezervisanje se zasniva na promjeni ECL-a tokom životnog vijeka tog sredstva. Sa datumom Izvještaja Banka nema finansijske imovine koja zadovoljava definiciju POCI.

Tranzicija sa MRS 39 na MSFI 9

Sa prvom primjenom MSFI 9, 01. januara 2018. godine Banka je izvršila reklasifikaciju u novu kategoriju jedino stavke vrijednosnih papira (vlasnički i dužnički papiri). Prema MRS 39 bili su klasifikovani kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju (AFS), a po MSFI 9 klasifikovani su u kategoriju finansijske imovine čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.4. MSFI 9-Finansijski instrumenti i tranzicija sa MRS 39 na MSFI 9 (nastavak)

	Mjerenje po MRS 39		Reklasifikacija	Ponovno mjerjenje		Mjerenje po MSFI 9	
	Kategorija	Iznos		ECL	Ostalo	Kategorija	Iznos
Finansijska imovina							
Novac u Centralnoj Banci	AT	330.528		(8)	AT		330.520
Potraživanja od banaka	AT	24.471		(8)	AT		24.463
Kredit i avansi dati kupcima	AT	163.950		(1.306)	AT		162.644
Iz Finansijska ulaganja – AFS	AFS	97.504	(97.504)				-
Dužnički instrumenti po FVOSD			97.110	(4)	FVOSD		97.106
Vlasnički instrumenti FVOSD			394		FVOSD		394
Finansijska imovina po FVBU	FVBU	362			FVBU		362
Nefinansijska imovina		36.975					36.975
UKUPNO IMOVINA		653.790					652.463
Finansijske obaveze							
Obaveze prema bankama	AT	542			AT		542
Obaveze prema klijentima	AT	585.296			AT		585.296
Izdati dug i druga posuđena sredstva	AT	10.000			AT		10.000
Nefinansijske obaveze		3.555					3.555
Rezervisanja		890					890
UKUPNO OBAVEZE		600.283					600.283

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.4. Implementacija MSFI 9 I tranzicija sa MRS 39 na MSFI 9 (nastavak)

Uticaj prelaska na MSFI na rezerve i zadržanu dobit je sljedeći:

	31. decembar 2017.	Efekat implementacije MSFI 9	1.januar 2018.	31. decembar 2018.
Revalorizacione rezerve	196		196	(1.029)
Zadržana dobit	15.866	(1.327)	14.539	15.072

2.5. MSFI 16 “Lizing”

Na 1.1.2019. godine, Banka je izvršila tranziciju na MSFI 16 u skladu sa modifikovanim retrospektivnim pristupom. Uporodni podaci iz prethodne godine nisu korigovani.

Banka je izabrala da koristi izuzeća, koja su predložena standardom, na ugovore o zakupu za koje se zakup završava u roku od 12 mjeseci od datuma inicijalne primjene, kao i na ugovore o zakupu za koje se predmetno sredstvo može smatrati sredstvom male vrijednosti. Banka ima ugovore o zakupu određene kancelarijske opreme (tj. personalnih računara, mašina za štampanje i fotokopiranje) koje se smatraju sredstvima male vrijednosti.

Sljedeće kategorije lizinga su identifikovane, gdje kao posljedica promjene MSFI 16 od 1. januara 2019. godine, ugovori koji su ranije bili priznati kao operativni lizing, sada se kvalifikuju kao zakupi definisani novim standardom: nekretnine, tehnička oprema i vozila.

Prilikom prve primjene MSFI 16, pravo na korištenje sredstva lizinga je generalno mjereno u iznosu obaveze po osnovu lizinga, koristeći prosječnu inkrementalnu stopu zaduživanja od 4%. Prva primjena je rezultirala evidentiranjem obaveza po osnovu lizinga u iznosu od 790 hiljada KM i, shodno tome, prava na korištenje sredstva u iznosu od 790 hiljada KM u Izvještaju o finansijskom položaju na 1. januar 2019. godine.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

a) Priznavanje prihoda od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha za obračunski period na koji se odnosi metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procjenjene buduće novčane tokove (uključujući sve naknade na plaćene i primljene stavke koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcija i ostalih premija ili popusta) tokom očekivanog trajanja finansijske imovine/obaveza ili, gdje je to prikladno, tokom kraćeg perioda.

b) Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

c) Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

c) Oporezivanje (nastavak)

Tekući porez na dobit

Poreski rashod se temelji na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum bilansa i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

d) Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ("CBBH") i stanja na žiro računima kod drugih banaka.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod Centralne banke, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

e) Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji se direktno pripisuju sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju.

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

e) Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina

Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda.

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima u skladu konvencijama na predmetnom tržištu.

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja.

Mjerenje finansijske imovine i obaveza

Od 1. januara 2018. godine, Banka klasifikuje svu svoju finansijsku imovinu na osnovu poslovnog modela za upravljanje imovinom i ugovornih odredbi imovine, mjerenih po:

1. Vrednovanje metodom amortiziranog troška („AC“),
2. Vrednovanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka („FVPL“), i
3. Vrednovanje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit („FVOCI“).

Klasifikacija finansijskih instrumenata u pojedinu kategoriju računovodstvenog mjerenja ovisi o poslovnom modelu u kojem se pojedini instrument stiče, karakteristikama ugovoreni novčanih tokova, ali i opcijama fer vrednovanja koja su predviđena MSFI 9.

Prije 1. januara 2018. godine, Banka je klasifikovala svoju finansijsku imovinu kao kredite i potraživanja (amortizovani trošak), FVPL, raspoloživo za prodaju ili zadržano do dospelja (amortizovani trošak).

U tabeli ispod je prikazana klasifikacija prema MRS 39 i nova klasifikacija finansijske imovine prema MSFI 9.

Novčana sredstva, depoziti kod drugih institucija, plasmani bankama, krediti i ostala finansijska imovina zadržala isti način mjerenja (amortizovani trošak).

Finansijska imovina koja je bila klasifikovana kao raspoloživa za prodaju, stupanjem na snagu MSFI 9 klasifikovana je u kategoriju finansijske imovine čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Finansijska imovina koja je prema MRS 39 bila priznata kroz bilans uspjeha zadržala je klasifikaciju sa MSFI 9.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

e) Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina	Početa klasifikacija po MRS 39	Nova klasifikacija po MSFI 9
Novčana sredstva	Kredit i potraživanja	Amortizirani trošak
Depoziti kod drugih institucija	Kredit i potraživanja	Amortizirani trošak
Plasmani drugim bankama	Kredit i potraživanja	Amortizirani trošak
Kredit	Kredit i potraživanja	Amortizirani trošak
Dužnički vrijednosni papiri	Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Dužnički vrijednosni papiri	Finansijska imovina koja se drži do dospelja	Amortizirani trošak
Vlasnički vrijednosni papiri	Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Vlasnički vrijednosni papiri	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	Fer vrijednost kroz bilans uspjeha
Ostala finansijska imovina	Kredit i potraživanja	Amortizirani trošak

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja (uključujući sve naknade koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, trošak transakcije i ostalih premija i rabata) kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Finansijski instrumenti priznaju prihod na temelju efektivne kamatne stope.

Kredit i potraživanja

Kredit, plasirani depoziti i ostala potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu prema MRS 39 bili su klasifikovani se kao "kredit i potraživanja". Isti nastaju kad Banka daje novac dužniku bez namjere istovremene prodaje tih potraživanja ili prodaje u bliskoj budućnosti.

Od 1. januara 2018. godine, Banka mjeri kredite, plasirane depozite i ostala potraživanja po amortizovanom trošku ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

- Finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela sa ciljem da se drži u svrhu prikupljanja ugovorenih novčanih tokova
- Ugovorni uslovi finansijskog sredstva daju na određene datume novčane tokove koji su isključivo rezultat isplate glavnice i kamate (SPPI) na iznos neotplaćene glavnice.

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

e) Finansijski instrumenti (*nastavak*)

Procjene poslovnih modela

Poslovni model se utvrđuje na nivou koji odražava način zajedničkog upravljanja grupama finansijske imovine radi ostvarenja određenog poslovnog cilja, kao što su:

- Kako su učinak rada poslovnog modela i finansijske imovine u okviru tog poslovnog modela ocjenjeni i kako se izvještavaju ključnom osoblju rukovodstva,
- Rizici koji utiču na efikasnost rada poslovnog modela (kao i finansijske imovine u okviru tog poslovnog modela) i naročito kako se upravlja tim rizicima,
- Kako se određuju naknade prema rukovodiocima (na primjer, da li je naknada zasnovana na fer vrijednosti sredstva kojim se upravlja ili na osnovu prikupljenih ugovorenih novčanih tokova),
- Očekivana učestalost, vrijednost i vrijeme prodaje su takođe važni aspekti procjene Banke.

Poslovni model odnosi se na način na koji se upravlja finansijskom imovinom radi stvaranja novčanih tokova. Drugim riječima, poslovnim modelom određuje se hoće li novčani tokovi nastati prikupljanjem ugovornih novčanih tokova, prodajom finansijske imovine ili i od jednog i od drugog. Stoga se ta ocjena ne provodi na osnovu scenarija koje se ne može razumno očekivati, kao što su „najgori mogući” scenarij ili scenarij „stresnih uslova“.

Ukoliko su novčani tokovi nakon inicijalnog priznavanja realizovani na drugačiji način od prvobitnih očekivanja Banke, Banka ne mijenja klasifikaciju preostalih finansijskih sredstava koja se nalaze u poslovnom modelu, ali uzima u obzir ove informacije kada procjenjuje novonastala ili tek kupljena finansijska sredstva.

Koraci u postupku klasifikacije finansijskih instrumenata su:

1. Određivanje radi li se o modifikaciji finansijskih instrumenata,
2. Određivanje prirode bilansne stavke koja se stiče,
3. Određivanje vrste pojedinog finansijskog instrumenta koji se stiče,
4. Određivanje radi li se o instrumentu koji sadrži značajan kreditni rizik u trenutku sticanja,
5. Određivanje poslovnog modela za koji se pojedini finansijski instrument stiče („BM“),
6. Određivanje karakteristika ugovorenih novčanih tokova za pojedini finansijski instrument koji se stiče („SPPI“),
7. Postupak reklasifikacije finansijskih instrumenata.

SPPI test (engl. solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding – test provjere ugovornog toka novca plaćanja jedino po osnovi glavnice i kamata)

Drugi korak u procesu klasifikovanja je da banka procjenjuje ugovorne uslove finansiranja za identifikaciju da li ispunjavaju SPPI test.

Određivanje karakteristika ugovorenih novčanih tokova za pojedini finansijski instrument koji se stiče provodi se isključivo i samo za dužničke instrumente i to one koji nisu dobili status POCI imovine.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

e) Finansijski instrumenti (*nastavak*)

Ovo određivanje se provodi u svrhu ocjenjivanja da li uslovi ugovoreni za pojedinu stavku finansijske imovine predstavljaju novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice na određene datume.

Ugovoreni uslovi koji uvode minimiziranu izloženost rizicima ili nestalnost u ugovorenim novčanim tokovima koji nisu povezani sa osnovnim ugovorom o kreditu, ne dovode do ugovorenih novčanih tokova koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate na neizmireni iznos. U takvim slučajevima, finansijsko sredstvo se mora mjeriti po FVPL.

Kod prve primjene MSFI 9, banka je izvršila procjenu ugovornih uslova prema osnovnim segmentima portfolija (dugoročni krediti pravnim licima, kratkoročni krediti pravnim licima, krediti fizičkim licima, kreditne kartice, prekoračenja po tekućem računu, dužnički vrijednosti papiri i ostala finansijska aktiva).

Rezultati provedenog SPPI testa sa 1. januarom 2018. godine su pokazali da svi dužnički finansijski instrumenti zadovoljavaju karakteristike testa.

Na datum izvršene procjene, kao i na datum izvještaja, Banka nema imovine koja ispunjava status POCI.

Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska imovina se na ovaj način klasifikuje ako:

- je nabavljena s ciljem prodaje u bliskoj budućnosti; ili
- je dio identifikovanog portfolija finansijskih instrumenata koje Banka drži zajedno, i koja se ponaša po šablonu kratkoročne zarade; ili
- je imovina derivativni instrument koji nije okarakterisana kao efektivni hedžing instrument.

Finansijska imovina može biti priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti iako nije "namijenjena za trgovanje" ako:

- takva klasifikacija eliminiše ili značajno reducira nekonzistentnost mjerenja i priznavanja koja bi inače nastala; ili
- je finansijska imovina dio grupe finansijske imovine ili obaveza čiji je učinak mjeran na bazi fer vrijednosti, u skladu s dokumentovanim upravljanjem rizika Banke ili njenom investicijskom strategijom, i informacijama oko internog grupisanja imovine na toj osnovi; ili
- je dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa.

Finansijska imovina priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha prikazuje se prema fer vrijednosti, sa resultantnom dobiti ili gubitkom prikazanom u izvještaju o bilansu uspjeha.

Finansijska imovina po amortizovanom trošku

Obveznice i trezorski zapisi sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospjeća, za koje Banka ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospjeća, klasifikuju se po amortizovanom trošku (prema MRS 39 imovina u posjedu do dospjeća). Knjiže se po fer vrijednosti koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA *(nastavak)*

e) Finansijski instrumenti *(nastavak)*

Finansijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Određene dionice, i vladine obveznice i trezorski zapisi vrednuju se određivanjem fer vrijednosti i priznaju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Dobit i gubitak koji nastaju zbog promjena u fer vrijednosti se priznaju direktno kao kapital, tj. revalorizacione rezerve sa izuzetkom gubitaka po umanjenju vrijednosti, kamata obračunatih po metodu efektivne kamatne stope, i dobiti i gubitaka po osnovu kursnih razlika na monetarnim sredstvima, koji se priznaju kao direktna dobit ili gubitak. U slučaju otpisa sredstva ili kad je sredstvo pretrpjelo umanjenje vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak koja je prethodno bila priznata kao revalorizaciona rezerva se uključuje u izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda.

Dividende po vlasničkim instrumentima klasifikovanim kao "fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit" se priznaju kao dobit ili gubitak kada Banka uspostavi pravo da primi dividendu.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina, osim finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, se vrednuje sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoću strane pod ugovorom; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju kamata ili glavnice; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Pojedinačno značajna finansijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Preostala finansijska imovina provjerava se na grupnoj osnovi. Pojedinačno značajna finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi. U svrhu grupne procjene umanjenja vrijednosti, finansijska imovina grupiše se na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi te finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine po amortizovanom trošku se umanjuje upotrebom konta ispravke vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko konta ispravke vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjži na teret konta ispravke vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti konta ispravke vrijednosti se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

e) Finansijski instrumenti (nastavak)

Sa izuzetkom vlasničkih instrumenta vrednovanih po fer vrijednosti ostalu sveobuhvatnu dobit, ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti priznato.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Banka ne prenese i zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva, i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Banka nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

f) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti koje je izdala Banka

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Banka izdala knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji su inicijalno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa obaveze u ugovoru, kako je utvrđeno u skladu sa MRS 37: "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina"; ili
- iznosa inicijalno priznatog i gdje je to odgovarajuće, umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu sa politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao finansijske obaveze "iskazane po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze". Banka nema finansijske obaveze po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

f) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti koje je izdala Banka (nastavak)

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

g) Materijalna imovina

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali.

Imovina u izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Banke. Takva imovina se reklasifikuju na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Procijenjene stope amortizacije bile su kao što slijedi:

	2018.	2017.
Građevinski objekti	1,3%	1,3%
Računari	20%	20%
Vozila i oprema	10%-15%	10%-20%

Dobici ili gubici od otpisa ili otuđenja materijalne imovine utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa te imovine i priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

g) Materijalna imovina (nastavak)

Umanjenje vrijednosti

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se dosadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

h) Ulaganja u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine obuhvataju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje, i početno se mjere po trošku nabavke, uključujući transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, ulaganja u nekretnine mjere se po trošku nabavke umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu i obračunava se na osnovu procijenjenog životnog vijeka sredstva, korištenjem linearne metode kako slijedi:

Zgrade 1,3%

i) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

j) Naknade zaposlenicima

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzijskog i zdravstvenog fonda FBiH (na federalnom i kantonalnom nivou).

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

j) Naknade zaposlenicima (nastavak)

Nadalje, topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine za odlazak u penziju

Banka pravi rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u iznosu od 6 prosječne mjesečne plate zaposlenog ili 6 prosječne plate na nivou FBiH prema posljednjem objavljenom izvještaju Federalnog zavoda za statistiku, u zavisnosti šta je za zaposlenog povoljnije. Banka knjiži troškove otpremnina za odlazak u penziju u periodu u kojem su otpremnine zarađene.

k) Preračunavanje stranih valuta

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda.

Banka vrednuje svoju imovinu i obaveze prema srednjem kursu CBBH koji je važeći na datum izvještajnog perioda. Kursevi CBBH za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi bilansa na izvještajne datume su kako slijedi:

31. decembar 2018.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,707552 KM
31. decembar 2017.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,630810 KM

l) Rezervisanja

Banka priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Banke određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

lj) Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Ij) Kapital i rezerve (nastavak)

Rezerva za kreditne gubitke formirane iz dobiti

Rezerva za kreditne gubitke formirana iz dobiti priznaje se u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo FBiH ("FBA"), te nije raspodjeljiva.

Regulatorna rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA

Za potrebe ocjene adekvatnosti kapitala i priznavanja rezervi za kreditne gubitke formirane iz dobiti u kapitalu i rezervama, u skladu sa lokalnim propisima i relevantnim propisima FBA, Banka također računa i rezervisanja u skladu sa tim propisima. Aktiva koja se klasifikuje u skladu sa odredbama FBA Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka raspoređuje se u odgovarajuće grupe ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja te rezervišu u skladu sa propisanim postocima rezervisanja.

Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA uključuju specifična i opšta rezervisanja.

Revalorizacione rezerve za ulaganja

Revalorizacione rezerve za ulaganja uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju.

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu zaradu po dionici. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika Banke, koje su objašnjene u Napomeni 3, Uprava je obavezna da prosudi, procijeni i pretpostavi knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora.

Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji su uzeti u obzir kao relevantni. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i temeljne pretpostavke se stalno revidiraju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina

Kao što je opisano u Napomeni 3, Banka pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja

Kao što je opisano u Napomeni 3, na kraju svakog izvještajnog perioda, Banka ocjenjuje pokazatelje umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i njihov uticaj na procijenjene buduće tokove iz kredita i potraživanja.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za izvanbilansnu izloženost

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilansne i izvanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno.

Banka je u periodu od 31. decembra 2011. godine do 31. decembra 2017. godine pripremala finansijske izvještaje u skladu sa zahtjevima MRS 39. Uvođenje MRS 39 nije stavilo van snage prethodne regulatorne odredbe, te je i dalje ostala obaveza primjenjivanja pravila i kriterija klasifikacije aktive, formiranje i održavanje RKG, odnosno vođenje adekvatnih internih evidencija RKG u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka.

Banka je u drugoj polovini 2017. godine inicirala proces izrade Metodologije za mjerenje umanjenja vrijednosti kredita i ostale finansijske aktive, usklađene sa zahtjevima MSFI 9, koja se u izradi finansijskih izvještaja primjenjuje od 1. januara 2018. godine.

Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost kredita pravnim osobama i građanima, te kao rezervisanja za obaveze i troškove koje proizlaze iz izvanbilansne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu neiskorištenih okvirnih kredita i garancija.

Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za kreditnu izloženost bankama te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik.

Banka najprije procjenjuje postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna i grupno za imovinu koja nije pojedinačno značajna.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE (nastavak)

Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

Kod procjene grupnog umanjenja vrijednosti, razmatraju se sljedeće opšte smjernice:

- budući novčani tokovi za homogenu grupu proizvoda se procjenjuju na osnovu iskustva o historijskom gubitku za imovinu sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika;
- informacije o stopama historijskog gubitka se primjenjuju konzistentno na definisane homogene grupe;
- iskustvo o historijskom gubitku se prilagođava na temelju trenutnih podataka koji se mogu promatrati tako da je konzistentno s tekućim uslovima;
- metodologija i pretpostavke korištene za procjenu budućih novčanih tokova se redovito revidiraju, i po potrebi ažuriraju.

Za kreditni portfolio pravnih lica u statusu izmirenja obaveza umanjenja vrijednosti se obračunavaju na grupnoj osnovi, a kreditni portfolio ovog segmenta u statusu neizmirenja obaveza (default) podrazumjeva izračun umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi.

Kreditni fizičkim licima podrazumjevaju grupnu procjenu umanjenja vrijednosti, izuzev izloženosti koje su iznad praga značajnosti definisanog Metodologijom, a ispunjavaju status neizmirenja obaveza.

Kreditni portfolio pravnih lica segmentiran je na grupe kratkoročnih i dugoročnih kredita i u skladu sa navedenim izvršena je kalkulacija parametara PD i CR za svaku od navedenih kategorija. Segmentacija ovog dijela portfolija ostala je neizmjenjena u odnosu na zadnju verziju Metodologije prema MRS 39.

Portfolio fizičkih lica segmentiran je u grupe kredita fizičkim licima¹, kreditne kartice, prekoračenja po tekućim računima.

Kao što je objašnjeno u nastavku, Banka također izračunava rezervisanja u skladu sa propisima FBA, uz procjenu umanjenja vrijednosti u skladu sa MSFI. Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA, Banka ne priznaje u svojim knjigama, nego one čine osnovu za izračun adekvatnosti kapitala, a u prethodnim godinama i osnovu za alokaciju u neraspodjeljive rezerve unutar kapitala i rezervi.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Kao što je opisano u Napomeni 35, Uprava koristi svoju prosudbu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primijenjene su uobičajene tehnike vrednovanja koje koriste stručnjaci na tržištu.

Finansijski instrumenti, izuzev finansijske imovine priznate po amortizovanom trošku, vrednovani su korištenjem metode diskontovanog novčanog toka koja se temelji na potkrijepljenim pretpostavkama, gdje je to moguće, sa vidljivim tržišnim cijenama ili stopama.

Uvažavajući činjenicu da ne postoji aktivno sekundarno tržište za portfolio vrijednosnih papira, Banka se umjesto tržišne metode opredjelila za metodu diskontovanog novčanog toka. Diskont se radi primjenom ponderisane prosječne kamatne stope na aktivne vrijednosne papire sa sličnim karakteristikama (rok dospijeća, emitent).

¹Za portfolio kredita odobren sa junom 2012. godine iznos ECL iznosi 100% iznosa potraživanja, zbog nemogućnosti oporavka ove skupine kredita

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. PRIHODI OD KAMATA

	2018.	2017.
Kamate na kredite odobrene pravnim licima	6.080	5.442
Kamate na finansijsku imovinu raspoloživa za prodaju (Napomena 18)	2.728	2.470
Kamate na kredite odobrene stanovništvu	1.850	2.227
Kamate na finansijsku imovinu koja se drži do dospjeća	-	1
Kamate na plasmane kod drugih banaka	-	1
	10.658	10.141

6. RASHODI OD KAMATA

	2018.	2017.
Kamate na depozite pravnih lica	1.016	1.215
Kamate na depozite stanovništva	544	760
Kamate za sredstva iznad obaveznih rezervi u CBBH	189	462
Kamate na uzete kredite	660	211
Negativne kamate na plasmane kod drugih banaka	6	6
	2.415	2.654

7. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2018.	2017.
Naknade od transakcija platnog prometa	2.056	2.267
Naknade po vanbilansnim poslovima	229	249
Naknade od konverzija	223	230
Ostali prihodi od naknada i provizija	141	179
	2.649	2.925

8. RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2018.	2017.
Elektronsko bankarstvo i SWIFT	613	566
Unutrašnji platni promet	353	311
Garancije	78	95
	1.044	972

9. NETO PRIHOD/(RASHOD) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA

	2018.	2017.
Povećanje ispravke vrijednosti kredita datih klijentima (Napomena 19.)	(152)	(5.921)
Povećanje rezervisanja za potencijalne i preuzete obaveze, neto (Napomena 26)	203	(141)
(Otpuštanje) / povećanje umanjenja vrijednosti za novčana sredstva (Napomena 15)	25	(3)
	76	(6.059)

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. OSTALI POSLOVNI PRIHODIJ

	2018.	2017.
Prihodi po osnovu zakupa	311	252
Dividende	412	196
Ostalo	112	226
Smanjenje rezervisanja za naknade zaposlenima, neto (Napomena 26)	24	-
Otpuštanje rezervisanja za sudske sporove, neto (Napomena 26)	70	-
Dobit od prodaje materijalne imovine	104	10.363
Naplaćena otpisana potraživanja	275	350
	1.308	11.387

11. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2018.	2017.
Neto plate	2.954	2.892
Porezi i doprinosi	2.154	2.113
Ostalo	842	795
	5.950	5.800

Prosječan broj zaposlenih u Banci tokom godine koja je završila 31. decembra 2018., odnosno 31. decembra 2017. bio je 193, odnosno 194.

12. OSTALI RASHODI

	2018.	2017.
Troškovi usluga	1.363	1.296
Održavanje	720	741
Osiguranje	476	443
Reklama i reprezentacija	375	354
Telekomunikacijski troškovi	279	228
Troškovi energije	254	324
Zakupnina	217	180
Ostali porezi i doprinosi	191	786
Troškovi materijala	163	326
Putni troškovi	10	10
Otpis zaliha	-	8
Ostali troškovi	254	222
Povećanje umanjenja vrijednosti imovine raspoložive za prodaju/FVOCI (Napomena 18)	-	974
Povećanje umanjenja vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine (Napomena 21)	-	508
Povećanje umanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine (Napomena 22)	-	226
Povećanje rezervisanja za naknade zaposlenima, neto (Napomena 26)	-	118
Povećanje umanjenja vrijednosti ostale imovine (Napomena 20)	51	146
	4.353	6.890

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. POREZ NA DOBIT

	2018.	2017.
Dobit prije poreza na dobit	533	1.791
Porez na dobit po stopi od 10%	53	179
Efekti nepriznatih rashoda	(53)	609
Tekući porez na dobit	-	788
Efektivna stopa poreza na dobit	-	44%

U 2018 godini banka nema obavezu poreza na dobit po osnovu poreskih poticaja za novozaposlene i po osnovu naplaćene dividende za koju je plaćen porez na dobit od strane isplatioca.

14. ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima sa prosječnim brojem običnih dionica tokom godine.

	2018.	2017.
Dobit na raspolaganju dioničarima ('000 KM)	533	1.003
Prosječan broj običnih dionica tokom godine	2.240.921	1.704.921
Osnovna zarada po dionici (u KM)	0,24	0,59

Razrijeđena zarada po dionici nije izračunata jer Banka nije izdala finansijske instrumente koji bi razrjeđivali osnovnu zaradu po dionici.

15. NOVAC I RAČUNI KOD BANAKA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Sredstva na tekućem računu kod CBBH	355.561	267.483
Sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	13.027	17.027
Novac u trezoru Banke	6.803	5.919
Novac na bankomatima	2.072	1.544
	377.463	291.973
Manje: Umanjenje vrijednosti	(41)	(19)
	377.422	291.954

Promjene na umanjuju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na početku godine	19	22
Neto (smanjenje) / povećanje umanjenja vrijednosti (Napomena 9)	22	(3)
Stanje na kraju godine	41	19

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE BOSNE I HERCEGOVINE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obavezna rezerva kod CBBH	70.073	63.045
	70.070	63.045

Promjene na umanjenju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2018	2017
Stanje na početku godine	-	-
(Povećanje)/Otpuštanje umanjenja vrijednosti (Napomena 9)	3	-
Stanje na kraju godine	3	-

Minimalna obavezna rezerva izračunata je kao procenat od prosječnog stanja primljenih depozita i pozajmljenih sredstava za svaki radni dan tokom prethodnih 10 kalendarskih dana držanja obaveznih rezervi. Stope minimalne obavezne rezerve su iznosile 10% od ukupnih depozita i kredita.

Kamatna stopa na sredstva obavezne rezerve u 2018. godini je iznosila je 0,000%, a 2017. godine stopa je iznosila 0,000%. Na sredstva iznad obavezne rezerve stopa je u 2018. godini iznosila -0,200%, a 2017 godine stopa je iznosila -0,200%.

17. FINANSIJSKA IMOVINA PRIZNATA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBITAK ILI GUBITAK

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
JUBMES banka d.d. Beograd, Srbija	553	362
	553	362

Kretanje fer vrijednosti dionica bilo je kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na početku godine	362	222
Dobit/(gubitak) od usklađivanja fer vrijednosti (Napomena 10)	191	140
Stanje na kraju godine	553	362

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU / FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI REZULTAT

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dužnički vrijednosni papiri:		
Ministarstvo finansija FBiH	-	97.372
Kanton Sarajevo	-	499
JP Autoceste FbiH	-	-
	-	97.871
<i>Manje: Umanjenje vrijednosti</i>	-	(974)
	-	-
	-	96.897
Obračunata kamata	-	213
	-	97.110
Vlasnički vrijednosni papiri:		
Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo	-	373
Sarajevo-Osiguranje d.d. Sarajevo	-	11
S.W.I.F.T. Belgija	-	10
	-	394
	-	97.504

FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI REZULTAT

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dužnički vrijednosni papiri:		
Ministarstvo finansija FBiH	98.257	-
Kanton Sarajevo	501	-
JP Autoceste FbiH	3.201	-
	101.959	-
Obračunata kamata	160	-
	102.119	-
Vlasnički vrijednosni papiri:		
Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo	427	-
Sarajevo-Osiguranje d.d. Sarajevo	15	-
S.W.I.F.T. Belgija	10	-
	452	-
	102.571	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU / FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI REZULTAT (nastavak)

Kretanja vrijednosti ove imovine bila je kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na početku godine	97.504	107.152
Kupovine tokom godine	26.210	33.425
Kamata (Napomena 5)	1.850	2.470
Nerealizovana dobit od usklađivanja fer vrijednosti (kroz Ostalu sveobuhvatnu dobit)	(2.382)	5
Naplata glavnice i kamate	(21.585)	(44.574)
Povećanje umanjnja vrijednosti (Napomena 12)	974	(974)
Stanje na kraju godine	102.571	97.504

Tokom 2018. godine Banka je kupila:

- 18.000 komada obveznica izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 18 miliona KM; kamata na obveznice iznosi 0,9% godišnje, datum dospjeća 05. decembar 2023 godine;

- 500 komada trezorskih zapisa izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 5 miliona KM; kamata na trezorske zapise iznosi 0,00% godišnje, datum dospjeća 17. juli 2019. godine;

19. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
<i>Dugoročni krediti</i>		
Pravna lica	87.113	94.773
Fizička lica	71.266	34.922
Manje: Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	(40.646)	(34.779)
	<u>117.733</u>	<u>94.916</u>
<i>Kratkoročni krediti</i>		
Pravna lica	50.194	49.210
Fizička lica	3.107	4.001
Više: Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	40.646	34.779
	<u>93.947</u>	<u>87.990</u>
Ukupno krediti prije umanjnja vrijednosti	211.680	182.906
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na individualnoj procjeni	(10.407)	(9.288)
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na grupnoj procjeni	(8.397)	(9.668)
	<u>192.876</u>	<u>163.950</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA (nastavak)

Promjene na umanjenju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na početku godine	18.956	13.035
Neto povećanje umanjenja vrijednosti (Napomena 9)	(152)	5.921
Stanje na kraju godine	18.804	18.956

Analiza bruto kredita prije umanjenja vrijednosti po privrednim granama:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Rudarstvo i industrija	57.175	66.427
Stanovništvo	74.373	38.933
Trgovina	27.365	26.760
Građevinarstvo	16.917	16.592
Administracija, druge javne usluge	16.495	13.802
Ugostiteljstvo i turizam	3.813	12.500
Trgovina nekretninama	5.888	4.094
Saobraćaj i komunikacije	5.173	1.007
Finansije	2.818	859
Poljoprivreda	414	412
Energetika	42	313
Ostalo	1.207	1.207
	211.680	182.906

Iznosi predstavljeni u gornjoj tabeli uključuju glavnica kredita uvećanu za potraživanje po kamatama i umanjenju za unaprijed naplaćene naknade na dan 31. decembar 2018. godine, odnosno 31. decembra 2017. godine.

Ponderisana prosječna kamatna stopa sažeto je prikazana kako slijedi:

	2018.	2017.
Pravna lica	3,07%	3,45%
Fizička lica	4,66%	7,17%

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. OSTALA IMOVINA I POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Potraživanja od Vlade	6.558	13.347
Namjenski depozit	955	1.079
Potraživanja za naknade	254	293
Unaprijed plaćeni troškovi	134	156
Zalihe	15	14
Stečena materijalna imovina (kolateral)	48	5
Ostala potraživanja	820	685
	9.345	15.579
Manje: Umanjenje vrijednosti	(899)	(950)
	8.446	14.629

Promjene na umanjenju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na početku godine	950	804
Povećanje / (otpuštanje) umanjenja vrijednosti uslijed naplate (Napomena 10 I 12.)	(51)	146
Stanje na kraju godine	899	950

Potraživanja od Vlade se odnosi na preostali dio ugovorne cijene za prodaju zgrade Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, zastupano po Službi za zajedničke poslove Institucija Bosne i Hercegovine, i naplata se očekuje u dvije jednokratne godišnje rate.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Građevinski objekti i zemljište	Namještaj i oprema	Vozila	Kompjuterska oprema	Ulaganja u tuđa sredstva	Nematerijalna imovina	Investicije u toku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST								
Na dan 31. decembra 2016.	37.853	2.126	398	806	260	641	11.308	53.392
Povećanja	-	-	-	-	-	-	4.091	11.340
Umanjenje vrijednosti (Napomena 12.)	(591)	-	-	-	-	-	(237)	(798)
Prenos (sa) / na	144	241	37	87	-	164	(207)	-
Otpisi / prodaja	(28.893)	(535)	-	(45)	-	-	-	(29.473)
Na dan 31. decembra 2017.	8.369	1.658	398	819	276	737	14.955	27.212
Povećanja	-	-	-	-	-	-	1.381	1.381
Prenos (sa) / na	11.460	955	44	249	-	70	(12.778)	-
Prijenos na investicijske nekretnine							(3.558)	
Umanjenje vrijednosti (Napomena 12.)								
Otpisi / prodaja				(1)				
Na dan 31. decembra 2018.	19.829	2.613	442	1.068	276	807	-	25.035
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI								
Na dan 31. decembra 2016.	21.301	958	167	517	31	215	-	23.189
Amortizacija	175	186	59	118	3	71	-	612
Umanjenje vrijednosti (Napomena 12.)	(290)	-	-	-	-	-	-	(290)
Otpisi	(17.254)	(191)	-	(45)	-	-	-	(17.490)
Na dan 31. decembra 2017.	3.932	953	226	590	34	286	-	6.021
Amortizacija	204	241	60	148	65	4	-	722
Umanjenje vrijednosti (Napomena 12.)								
Otpisi / prodaja								
Na dan 31. decembra 2018.	4.136	1.194	286	738	99	290	-	6.743
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST								
Na dan 31. decembra 2018.	15.693	1.419	156	330	177	517	-	18.293
Na dan 31. decembra 2017.	4.437	705	172	229	242	451	14.955	21.191

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. ULAGANJE U INVESTICIJSKE NEKRETNINE

Zgrade

NABAVNA VRIJEDNOST

Stanje 31. decembra 2016.	2.251
Umanjenje vrijednosti (Napomena 12.)	(678)
Stanje 31. decembra 2017.	1.573
Prenos	3.558
Stanje 31. decembra 2018.	5.131

ISPRAVKA VRIJEDNOSTI

Stanje 31. decembra 2016.	845
Trošak amortizacije	25
Umanjenje vrijednosti (Napomena 12.)	(452)
Stanje 31. decembra 2017.	418
Trošak amortizacije	24
Prenos	33
Stanje 31. decembra 2018.	475

NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST

Stanje 31. decembra 2018.	4.656
Stanje 31. decembra 2017.	1.155

Fer vrijednost investicijskih nekretnina

Fer vrijednost investicijskih nekretnina Banke bila je kako slijedi:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Građevinski objekti	1.262	1.262
	1.262	1.262

Mjerenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina Banke na dan 31. decembra 2017. godine izvršeno je od strane Muharema Karamujića, nezavisnog procjenitelja koji nije u vezi sa Bankom, a ima odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo u procjeni fer vrijednosti imovine na relevantnim lokacijama. Fer vrijednost investicijskih nekretnina utvrđena je dohodovnom metodom-generalna metoda kapitalizacije, a za metodu provjere korištena je metoda komparacije. Nije bilo promjena u tehnici vrednovanja tokom godine.

Mjerenje fer vrijednosti ostalih nekretnina Banke na dan 31. decembra 2017. godine izvršeno je od strane Hukić Edibe, nezavisnog procjenitelja koji nije u vezi sa Bankom, a ima odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo u procjeni fer vrijednosti imovine na relevantnim lokacijama. Fer vrijednost ostalih nekretnina utvrđena je korištenjem tržišnog pristupa koji reflektuje trenutnu vrijednost na tržištu uzimajući u obzir građevinsku vrijednost objekta i ostale faktore (faktor lokacije, upotrebljivosti, kvaliteta i ostale faktore). Nije bilo promjena u tehnici vrednovanja tokom godine.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

23. OBAVEZE PREMA DRUGIM BANKAMA I FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Depoziti po viđenju:		
U domaćoj valuti	2.441	539
U stranim valutama	2	3
	2.443	542

24. OBAVEZE PREMA KLIJENTIMA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Depoziti po viđenju:		
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	462.828	345.795
U stranim valutama	13.974	11.797
	476.802	357.592
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	35.361	30.275
U stranim valutama	12.597	10.501
	47.958	40.776
<i>Namjenski depoziti:</i>		
U domaćoj valuti	98.686	103.183
U stranim valutama	223	226
	98.909	103.409
	623.669	501.777
Oročeni depoziti:		
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	9.088	12.330
U stranim valutama	5.867	10.776
	14.955	23.106
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	15.161	14.829
U stranim valutama	25.183	26.991
	40.344	41.820
<i>Namjenski depoziti:</i>		
U domaćoj valuti	17.957	18.027
U stranim valutama	508	566
	18.465	18.593
	73.764	83.519
	697.433	585.296

Kamatne stope na depozite po viđenju banaka bile su 0,00% (2017: 0,00%), a oročenih depozita nije bilo u 2018. godini kao ni u 2017. godini.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. SUBORDINIRANI DUG

Između Vlade FBiH, koju zastupa Ministarstvo finansija FBiH, i Banke 22. marta 2018. godine popisan je Ugovor o kreditu po subordiniranim uslovima u iznosu od 10 miliona KM. 30. marta 2018. godine primljen je iznos od 10 miliona KM. Rok dospjeća kredita po ovom Ugovoru je 20 godina od dana uplate cjelokupnog iznosa sredstava. Povrat kredita se vrši jednokratno. Kamatna stopa je fiksna i iznosi 0,10% godišnje.

Vlada FBiH koju zastupa Federalno ministarstvo finansija i Union banka d.d. dana 03.10.2018. godine je zaključila Sporazum o raskidu ugovora o kreditu po subordiniranim uslovima od 22.10.2014. godine. Dana 07.11.2018. godine izvršen je prenos sredstva u osnovni (dionički) kapital u skladu sa sporazumom.

26. REZERVISANJA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Rezervisanje za zaposlene	401	432
Rezervisanje za sudske sporove	70	-
Rezervisanje za potencijalne i preuzete obaveze	661	458
	1.132	890

Promjene u rezervisanjima bile su kako slijedi:

	Naknade zaposlenim	Potencijalne i preuzete obaveze	Sudski sporovi	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2016.	326	317	-	643
Dodatna rezervisanja (Napomena 12)	118	1.569	-	1.687
Otpuštanje zbog ponovnog mjerenja (Napomena 10)	-	(1.428)	-	(1.428)
Otpuštanja zbog isplate	(12)	-	-	(12)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	432	458	-	890
Dodatna rezervisanja (Napomena 12)	24	2.277	70	-
Otpuštanje zbog ponovnog mjerenja (Napomena 10)	-	(2.074)	-	-
Otpuštanja zbog isplate	(55)	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2018.	401	661	70	1.132

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. REZERVISANJA (nastavak)

Potencijalne i preuzete obaveze

Tokom svog poslovanja, Banka preuzima i kreditne obaveze koje se vode na računima u vanbilansnoj evidenciji, a koje se odnose na garancije, akreditive i neiskorišteni dio odobrenih kredita.

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Potencijalne obaveze		
Okvirni kreditni sporazumi i odobreni limiti na karticama	17.381	8.347
Preuzete obaveze		
Činidbene garancije	9.902	9.676
Plative garancije	5.605	3.504
	32.888	21.527

27. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obaveze prema klijentima za uplaćene rate	936	785
Obaveze za porez na dobit	-	676
Obaveze za PDV (Napomena 19.)	15	624
Obaveze prema dobavljačima	196	423
Obračunati troškovi	187	292
Obaveze za neraspoređene prilive	398	36
Odgođeni prihod	66	35
Obaveze za ostale poreze i doprinose	28	25
Obaveze iz komisionih poslova (Napomena 32.)	8	22
Ostale obaveze	557	637
	2.391	3.555

28. DIONIČKI KAPITAL

Dionička struktura na dan 31. decembra 2018

Dioničari	Broj dionica	Iznos '000 KM	%
Ministarstvo finansija FBiH	2.058.948	41.179	93,38
ZIF MI GROUP d.d. Sarajevo	36.864	737	1,67
ZIF BIG INVESTICIONA GRUPA d.d. Sarajevo	10.529	211	0,48
Ostali dioničari	98.580	1.971	4,47
Ukupno	2.204.921	44.098	100

Dionički kapital Banke se sastoji od 2.204.921 običnih dionica nominalne vrijednosti 20 KM.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Tokom redovnog poslovanja ostvareno je nekoliko bankarskih transakcija s povezanim stranama.

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Potraživanja:		
Dioničari	1.227	1.340
Članovi Uprave i ključne funkcije	467	98
	1.694	1.438
Ulaganja:		
Dioničari	100.963	97.637
	100.963	97.637
Obaveze:		
Dioničari	161.206	256.484
Članovi Nadzornog odbora	99	92
Članovi Uprave I ključne funkcije	183	89
	161.488	256.665
Vanbilans:		
Dioničari	4.089	5.955
Članovi Uprave I ključne funkcije	16	7
	4.105	5.962
	2018.	2017.
Prihodi:		
Dioničari	2.590	3.055
Članovi Uprave I ključne funkcije	20	8
	2.610	3.063
Rashodi:		
Dioničari	546	495
Članovi Nadzornog odbora I ključne funkcije	-	-
	546	495
Naknade Upravi		
Članovima Uprave i Nadzornog odbora bile su kako slijedi:		
	2018.	2017.
Uprava – bruto plate	311	335
Uprava – ostale naknade	10	8
Naknade članovima Nadzornog odbora (bruto)	85	79
	406	422

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. KOMISIONI POSLOVI

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik za i u ime pojedinaca, zaklada i drugih institucija ne predstavljaju sredstva Banke, stoga nisu uključena u njen bilans.

Niže u tabeli analizirana su sredstva kojima Banka upravlja za i u ime svojih klijenata:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Plasmani		
Stanovništvo	4	5
Pravna lica	8.036	2.513
	8.040	2.518
Izvori finansiranja		
Vladine organizacije	7.964	2.455
Pravna lica	9	75
Stanovništvo	75	10
	8.048	2.540
Neto obaveza (Napomena 29.)	8	22

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA

a) Upravljanje rizikom kapitala

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od "kapitala" iskazanog u bilansu stanja su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava adekvatan odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dug	709.876	595.838
Kapital	61.488	53.507
Omjer duga i kapitala	8,66	11,14

Dug je definisan kao obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama, obaveze prema klijentima te subordinirani dug, kao što je prezentirano u napomenama 26., 27. i 28. Kapital uključuje dionički kapital i zadržanu dobit.

Adekvatnost kapitala i korištenje regulatornog kapitala prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtijevane informacije se podnose FBA kvartalno.

FBA zahtjeva od svake banke: (a) da održava minimalni iznos neto (regulatornog) kapitala banke u iznosu 15 miliona KM; i (b) da održava odnos neto (regulatornog) kapitala i rizika ponderisane imovine u visini od minimalno 12%.

Dana 30. maja 2014. godine FBA je donijela Odluku o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti, koja je na snazi bila od 2014. godine do donošenja novog podzakonskog akta.

Dana 13. oktobra 2017. godine FBA je donijela novu Odluku o izračunavanju kapitala banke, na snazi za 2018. godinu. Prema ovoj odluci regulatorni kapital Banke podijeljen je u dva dijela:

- Tier 1 kapital ili Osnovni kapital: 57,2 miliona KM (2018: redovne dionice i zadržana dobit koja je od strane dioničara Banke raspoređena, na neodređeno vrijeme, za pokrivanje budućih finansijskih neto gubitaka (ako ih bude), umanjeni za nematerijalnu imovinu); i
- Tier 2 kapital ili Dopunski kapital: 11,4 miliona KM (2018: opšte ispravke vrijednosti za kreditne gubitke do 1,25% iznosa izloženosti ponderisanih rizikom za kreditni rizik i subordinirani dug, uvećani/umanjeni za revalorizacione rezerve).

Rizik ponderisane aktive odražava procjenu kreditnog, tržišnog i ostalih rizika povezanih sa tim sredstvima, uzimajući u obzir prihvatljiv kolateral ili garancije. Sličan tretman je usvojen za izloženost po nsnim pozicijama, sa određenim korekcijama u svrhu preciznijeg iskazivanja prirode potencijalnih gubitaka.

Na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine Banka je bila usaglašena sa svim eksterno nametnutim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2018. godine, stopa adekvatnosti kapitala Banke, iznosila je 30,5% (31. decembar 2017: 33,3%).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavaka)

a) Upravljanje rizikom kapitala

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Osnovni kapital – Tier 1 kapital		
Redovne dionice	44.098	34.098
Zadržana dobit	14.539	14.863
Manje: Nematerijalna imovina	(456)	(451)
Ukupno Osnovni kapital	58.181	48.510
Dopunski kapital - Tier 2 kapital		
Opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi	2.183	2.289
Subordinirani dug	10.000	10.000
Revalorizacione rezerve	(1.029)	196
Ukupno Dopunski kapital	10.321	12.485
Umanjenja od kapitala		
Nedostajuće regulatorne rezerve	(833)	-
Neto kapital	68.502	60.995
Rizik ponderisane aktive	204.156	169.839
Ponderisani operativni rizik (nerevidirano)	20.812	13.278
Ukupno ponderisani rizici	224.968	183.117
Adekvatnost kapitala (%)	30,45%	33,31%

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

b) Upravljanje finansijskim rizikom

Odjel za sredstva u Banci pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

Tržišni rizik

Usljed svojih aktivnosti, Banka je primarno izložena finansijskim rizicima promjena kurseva stranih valuta, te promjena kamatnih stopa (vidjeti ispod *Devizni rizik* i *Rizik kamatne stope*). Izloženosti tržišnom riziku se analiziraju pomoću analize osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Banke tržišnom riziku ili načinu na koji Banka upravlja i mjeri taj rizik.

Devizni rizik

Banka obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama. Dakle, dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta.

Knjigovodstvena vrijednost monetarnih sredstava i monetarnih obaveza Banke u stranoj valuti je na dan izvještavanja kako slijedi:

	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Na dan 31. decembar 2018.					
IMOVINA					
Novac i novčani ekvivalenti	361.218	12.314	1.918	1.972	377.422
Obavezna rezerva kod CBBH	70.070	-	-	-	70.070
Dati krediti i avansi klijentima, neto	81.595	111.281	-	-	192.876
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	553	-	-	-	553
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali rezultat	93.673	8.898	-	-	102.571
Ostala potraživanja	6491				6.491
Ukupno	613.600	132.493	1.918	1.972	749.983
OBAVEZE					
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	2.441	2	-	-	2.443
Obaveze prema klijentima	588.313	105.639	1.860	1.621	697.433
Subordinirani dug		10.000			10.000
Ukupno	590.754	115.641	1.860	1.621	709.876
Na dan 31. decembra 2017.					
Ukupna monetarna imovina	523.360	101.900	2.450	2.319	630.029
Ukupne monetarne obaveze	495.499	96.008	2.401	1.930	595.838

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLANJE RIZICIMA (nastavak)

Devizni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena valutama EUR i USD. Banka nije izložena deviznom riziku za EUR jer je Konvertibilna marka fiksno vezana za EUR.

U slijedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na USD. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute. Analiza se vrši samo za imovinu i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili drugog kapitala kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	USD Efekat	
	2018.	2017.
Dobit / (gubitak)	6	5

Rizik kamatne stope

Banka je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira i pozajmljuje sredstva i po fiksnim kamatnim stopama.

Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti tačku i).

c) Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na nemogućnosti druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kategorizacija rizičnosti klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata. Izloženost kreditima se kontrolira ograničenjima klijenata koji se kontinuirano pregleda od strane Sektora za upravljanje rizicima (na nivou pojedinačnih klijenata prema zakonskim i podzakonskim ograničenjima). U pravilu, kvartalno se pregled osigurava od strane Odbor za upravljanje kreditnim rizikom.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima na redovnoj osnovi vrši kontrolu usklađenosti izloženosti Banke ograničenjima koje FBA propisuje Zakonom i podzakonskim aktima.

Banka nema značajne izloženosti kreditnom riziku prema bilo kojoj trećoj strani ili stranama koje imaju slične karakteristike. Banka smatra da stranke imaju slične karakteristike ukoliko su povezane strane.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(*svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (*nastavak*)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (*nastavak*)

Proces mjerenja umanjenja vrijednosti (ECL) podrazumijeva slijedeće korake:

1. segmentacija portfolija u homogene skupine,
2. podjela portfolija na faze kreditnog kvaliteta (faze kreditnog kvaliteta 1, 2 i 3)²,
3. određivanje načina procjene umanjenja vrijednosti (grupna ili individualna).

Za portfolio stanovništva izvršena je podjela u homogene grupe kako slijedi:

- krediti stanovništvu,
- krediti stanovništvu pokriveni 100% depozitom,
- kreditne kartice,
- prekoračenja po tekućim računima i
- krediti za koje su zbog nemogućnosti oporavka ispravke vrijednosti određene na nivou izloženosti.

Prethodnom verzijom Metodologije (zadnja važeća verzija prema MRS 39), u skladu sa preporukom eksternog revizora u AQR kontroli i zahtjevom FBA, portfolio kreditnih izloženosti pravnih lica segmentiran je na slijedeće homogene skupine proizvoda:

- dugoročni (dugoročni krediti) i
- kratkoročni (kratkoročni krediti, revolving krediti, business kartice).

Faze kreditnog kvaliteta (stage klijenata)

Sa prvom primjenom MSFI 9 cijela finansijska aktiva je raspoređena u faze kreditnog kvaliteta.

Svi finansijski instrumenti za koje se vrši umanjenje vrijednosti prema Metodologiji raspoređuju se u fazu 1 ukoliko imaju nizak kreditni rizik ili nisu imali pogoršanje kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje.

Ukoliko se kreditni rizik značajno povećao, ali ne postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednost imovina se raspoređuje u fazu 2.

Imovina koja zadovoljava kriterij objektivnog dokaza umanjenja vrijednosti (status neizmirenja obaveza) raspoređena je u fazu 3.

Banka će kao dokaz smanjenja kvalitete u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja (prelaz iz faze 1 u fazu 2) koristi slijedeće pokazatelje:

- kašnjenje po materijalnom (Basel II) brojaču veće od 30 dana na dan obračuna,
- kategorizacija u kategoriju B prema Odluci o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka,
- restrukturiranje izloženosti koje je u vezi sa povećanjem kreditnog rizika,
- klijent je na listi posmatranja zbog određenih kvalitativnih faktora (watch lista).

Dokazi smanjenja kvaliteta mogu se opovrgnuti isključivo ukoliko postoje razumne i dostupne informacije koje ukazuju da ne postoji značajno povećanje kreditnog kvaliteta.

Način procjene podrazumijeva grupnu ili individualnu procjenu umanjenja vrijednosti.

² Faze kreditnog kvaliteta: faza 1 (stage 1), faza 2 (stage 2) i faza 3 (stage 3).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Individualno se procjenjuju sve izloženosti koje su individualno/pojedinačno značajne, a raspoređene su u fazu 3 (status default).

Pojedinačno značajna izloženost je izloženost koja prelazi sljedeće pragove značajnosti:

- izloženosti fizičkim licima: 25.000,00 KM
- izloženosti pravnim licima: 0,00 KM
- izloženosti prema centralnim, regionalnim vladama i institucijama: 0,00 KM.

Banka status neizmirenja obaveza utvrđuje na nivou klijenta, tj. dužnika za sve izloženosti. Tokom pojedinačne procjene umanjnja vrijednosti svaki ugovor klasifikovan kao pojedinačno značajan se analizira kako bi se odredilo postojanje objektivnog dokaza umanjnja vrijednosti.

Prelaz iz faze 3 vrši se u fazu 1 je moguć, ali tek protokom Metodologijom definisanog perioda za raspored u fazu 2 u kojem instrument iskazuje smanjen kreditni rizik, moguć je i prelaz u fazu 1.

Obračun očekivanog kreditnog gubitka ("ECL")

Umanjenje vrijednosti ECL se obračunava primjenom risk parametara PD, CR i LGD na izloženost (EAD – exposure at default).

PD parametar se na nivou pojedine izloženosti može interpretirati kao vjerovatnoća da će pojedina transakcija odnosno klijent u datom vremenskom periodu ispuniti definiciju statusa neizmirenja obaveza ili drugim riječima, da će na pojedinačnom nivou biti identifikovan događaj gubitka. Zato se za transakcije/klijente koji se već nalaze u defaultu pretpostavlja da je PD jednak 1.

CR parametar, kao dio LGD parametra je stopa oporavka i daje informaciju o tome koji je dio transakcija/klijenata koji su bili u statusa neizmirenja obaveze, izašao iz tog statusa na prirodan način (bez naplate od kolaterala) tokom datog vremenskog perioda od t mjeseci, gdje se t naziva i vremenski horizont CR parametra. Tada izraz $1 - CR$ predstavlja dio izloženosti koja zadovoljava status neizmirenja obaveza, a koji neće biti naplaćen na prirodan način u datom vremenskom periodu.

LGD stopa obuhvata očekivani povrat iz sljedećeg:

- novčani tokovi od depozita,
- novčani tokovi od kolaterala/nekretnine (procjenjena ostvariva vrijednost), ograničeni do visine izloženosti uz pretpostavku realizacije kroz period definisan ATR parametrom, svedeni na sadašnju vrijednost oporavka
- novčani tokovi koji nisu vezani uz kolaterale, a rezultiraju izlaskom iz statusa neizmirenja obaveza (ovi tokovi su modelirani CR parametrom),

LGD stopa za fazu 1 uključuje sve iznad navedene tokove, dok za fazu 2 uključuje samo tokove modelirane CR parametrom.

Faza 1 kreditnog rizika

Izračun umanjnja vrijednosti na grupnoj osnovi za fazu 1 se vrši primjenom sljedeće formule:

$$ECL = PD * LGD * EAD$$

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Faza 2 kreditnog rizika

Za kredite klasifikovane u fazu 2 kalkuliše se umanjene vrijednosti po principu očekivanog gubitka tokom cijelog života (lifetime PD).

$$ECL = \sum PD_{t1} * LGD * EAD_t * Dt$$

t1 - obračunski period,

tn - obračunski period uvećan za godinu,

PD_t - marginalna PD stopa za period t,

LGD - stopa očekivanog gubitka u slučaju da klijent dobije status default,

Faza 3 kreditnog rizika

Izračun umanjene vrijednosti na grupnoj osnovi za fazu 3 se vrši primjenom sljedeće formule:

$$ECL = PD * LGD * EAD$$

Vrijednost PD parametra iznosi 100%.

Pojedinačna osnova za fazu 3 podrazumijeva analizu očekivanih budućih novčanih tokova po posmatranom plasmanu te izračuna njihove sadašnje vrijednosti.

Koristi se sljedeća formula za izračun umanjene vrijednosti: $ECL = EAD - \sum CF_i / (1 + EIR)^{t_i}$

S obzirom da je riječ o izloženostima u statusu neizmirenja obaveze podrazumijeva se da je Banka već pokrenula adekvatne pravne radnje ili će to učiniti u najskorije vrijeme.

S toga očekivani novčani tokovi mogu biti sljedeće prirode:

- prirodno vraćanje klijenta u status uredne otplate bez aktivacije pravnih radnji (tzv. ozdravljenje klijenta)
- restrukturiranje
- nastavak plaćanja od strane trećih strana – npr. jemci, garancije i sl.
- povremena i potpuna otplata od strane klijenta ali nakon aktivacije pravnih radnji
- realizacija kolaterala
- distribucija stečajne mase po završetku stečajnog postupka.

Umanjenje vrijednosti za izloženosti prema centralnim vladama, regionalnim vladama i institucijama se obračunaju korištenjem formule PD*LG*EAD.

Najmanje jednom godišnje vrši usklađivanje vrijednosti PD i LGD parametra na osnovu dostupnih istraživanja.

Za sredstva na domaćim bankama PD se svodi na mjesečni nivo u skladu sa ročnošću, kao i mogućnosti da se u kraćem roku dođe do informacija o eventualnim nepovoljnim kretanjima.

Za sredstva na računima ino banaka koriste se vrijednosti PD parametra na godišnjem nivou. Za izloženosti prema državi, entitetima, državnim institucijama, odnosno kompanijama u vlasništvu države stopa ispravki vrijednosti određena je na osnovu vrijednosti PD-a za rejting B, (Standard & Poors –S&P) te navedene stope LGD-a.

Izuzev za navedeno u dole datoj tabeli, knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjene vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

UKUPNA IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU

	31.12.2018.		31.12.2017 .	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
I. Pregled aktive	771.682	751.935	652.343	631.444
Novac i računi kod banaka	377.463	377.422	291.973	291.954
Obavezna rezerva kod Centralne banke	70.070	70.067	63.045	63.045
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak	553	553	362	362
Finansijska imovina-raspoloživa za prodaju	-	-	98.478	97.504
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali rezultat	102.571	102.571	-	-
Dati krediti i potraživanja	211.680	192.876	182.906	163.950
Ostala imovina i potraživanja	9.345	8.446	15.579	14.629
II. Vanbilansne stavke	32.888	32.227	21.527	21.069
Plative garancije	5.605	5.561	3.504	3.465
Činidbene garancije	9.902	9.824	9.676	9.537
Preuzete neopozive obaveze	17.381	16.842	8.347	8.067
Ostalo	-	-	-	-
Ukupno (I+II)	804.570	784.161	673.870	652.513

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku i kolaterali

	Izloženost kreditnom riziku		Fer vrijednost kolaterala
	Neto izloženost	Nepovučeni krediti / Garancije	
Na dan 31. decembar 2018.			
Novac i novčani ekvivalenti	377.422	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	70.070	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	553	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali rezultat	102.571	-	-
Dati krediti klijentima, neto	192.876	32.888	365.978
Ostala potraživanja	6.491	-	
	749.983	32.888	365.978
Na dan 31. decembar 2017.			
Novac i novčani ekvivalenti	291.954	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	63.045	-	-
Dati krediti klijentima, neto	163.950	21.527	380.672
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	362	-	-
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	97.504	-	-
Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	13.214	-	-
	630.029	21.527	380.672
Fer vrijednost kolaterala			
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	
Nekretnine	328.530	330.663	
Pokretnine	21.519	32.755	
Depoziti	15.929	17.254	
	365.978	380.672	

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Kašnjenja

31. decembar 2018.	Bruto kreditni portfolio	Nedospjelo	Do 30 dana	31 – 90 dana
Pravna lica	115.115	106.245	7.685	1.185
Fizička lica	70.438	66.589	3.613	236
Ukupno	185.553	172.834	11.298	1.421

31. decembar 2017.				
Pravna lica	131.680	99.910	21.661	10.109
Fizička lica	34.984	30.030	210	4.744
Ukupno	166.664	129.940	21.870	14.853

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RICIMA (nastavak)
c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA, BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

31. decembar 2018.									U hiljadama KM
	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrijednosti S1	Ispravka vrijednosti S2	Ispravka vrijednosti S3	Ukupno ispravka vrijednosti	Neto
Stambeni	44.494	946	52	45.492	389	72	52	513	44.979
Potrošački krediti sa karticama	24.738	260	3.286	28.284	310	8	3.039	3.357	24.928
Ukupno stanovništvo	69.232	1.206	3.339	73.776	698	81	3.091	3.870	69.906
Velika preduzeća	57.881	13.402	10.526	81.809	2.082	830	4.139	7.051	74.758
Srednja preduzeća	28.410	2.572	3.941	34.922	885	220	2.523	3.628	31.294
Mala preduzeća	10.606	2.244	8.322	21.172	279	311	3.664	4.254	16.918
Privredni klijenti	96.897	18.218	22.788	137.903	3.246	1.361	10.326	14.933	122.970
Ukupno	166.128	19.424	26.127	211.680	3.944	1.442	13.417	18.803	192.877
Banke	13.027	-	-	13.027	25	-	-	25	13.002

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA, BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

1.januar 2018.	U hiljadama KM								
	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrijednosti S1	Ispravka vrijednosti S2	Ispravka vrijednosti S3	Ukupno ispravka vrijednosti	Neto
Stambeni	18.643	157	52	18.851	223	12	52	287	18.564
Potrošački krediti sa karticama	15.944	228	3.430	19.602	205	7	3.158	3.370	16.232
Ukupno stanovništvo	34.587	384	3.482	38.453	428	19	3.210	3.657	34.796
Velika preduzeća	64.214	23.591	4.870	92.675	3.175	1.654	4.013	8.842	83.833
Srednja preduzeća	19.808	5.419	2.861	28.088	1.118	434	2.170	3.722	24.365
Mala preduzeća	11.781	6.880	5.029	23.691	608	409	3.024	4.040	19.650
Privredni klijenti	95.802	35.890	12.761	144.453	4.901	2.497	9.207	16.605	127.848
Ukupno	130.389	36.275	16.242	182.906	5.329	2.516	12.417	20.262	162.644
Banke	17.027	-	-	17.027	27	-	-	27	17.000

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA, BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

31. decembar 2017.	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Ukupno	Ispravka vrijednosti neproblematičnih potraživanja	Ispravka vrijednosti problematičnih potraživanja	U hiljadama KM	
						Ukupna ispravka vrijednosti	Neto
Stambeni	18.799	52	18.851	225	52	277	18.574
Gotovinski	16.172	3.430	19.602	209	3.158	3.367	16.235
Ukupno stanovništvo	34.971	3.482	38.453	434	3.210	3.644	34.809
Velika preduzeća	87.805	4.870	92.675	3.964	4.013	7.978	84.697
Srednja preduzeća	25.226	2.861	28.088	1.371	2.170	3.541	24.547
Mala preduzeća	18.661	5.029	23.691	770	3.024	3.794	19.897
Privredni klijenti	131.693	12.761	144.453	6.105	9.207	15.312	129.141
Ukupno	166.664	16.242	182.906	6.539	12.417	18.956	163.950
Potraživanja od banaka	17.027	-	17.027	19	-	19	17.008

U tabeli iznad neproblematična potraživanja su potraživanja koja nisu obezvređena, dok se problematična potraživanja odnose na obezvređena potraživanja (NPL klijente).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA-STAGE 1

31. decembar 2018.	U hiljadama KM				
	Nije u kašnjenju	Kašnjenje do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Stambeni	42.410	2.084	-	-	44.494
Potrošački krediti sa karticama	23.379	1.350	8	-	24.738
Ukupno stanovništvo	65.790	3.434	8	-	69.232
Velika preduzeća	56.272	1.609	-	-	57.881
Srednja preduzeća	27.864	546	-	-	28.410
Mala preduzeća	7.491	3.115	-	-	10.606
Privredni klijenti	91.627	5.270	-	-	96.897
Ukupno	157.416	8.704	8	-	166.128
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	13.027	-	-	-	13.027
U hiljadama KM					
1.januar 2018.	Nije u kašnjenju	Kašnjenje do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Stambeni	16.167	2.476	-	-	18.643
Potrošački krediti sa karticama	13.738	2.201	5	-	15.944
Ukupno stanovništvo	29.905	4.677	5	-	34.587
Velika preduzeća	54.657	4.631	4.926	-	64.214
Srednja preduzeća	18.450	1.307	51	-	19.808
Mala preduzeća	6.959	4.297	525	-	11.781
Privredni klijenti	80.066	10.235	5.502	-	95.802
Ukupno	109.971	14.912	5.507	-	130.389
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	17.027	-	-	-	17.027

Na datum 31.12.2017. godine u kategoriji kašnjenja 31-60 dana raspoređeni su klijenti (u okviru segmenta velika preduzeća radi se o izloženostima prema dva klijenta) koji imaju kašnjenje po obračunatoj kamati i u iznosu ispod praga značajnosti (500KM i 2.5% izloženosti).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA-STAGE 2						U hiljadama KM
31. decembar 2018.	Nije u kašnjenju	Kašnjenje do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	754	94	98	-	-	946
Potrošački krediti sa karticama	45	86	109	21	-	260
Ukupno stanovništvo	799	180	207	21	0	1.206
Velika preduzeća	11.721	495	1.186	-	-	13.402
Srednja preduzeća	1.837	734	-	-	-	2.572
Mala preduzeća	1.060	1.185	-	-	-	2.244
Privredni klijenti	14.618	2.415	1.186	-	-	18.218
Ukupno	15.417	2.594	1.392	21	-	19.424
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
1.januar 2018.	Nije u kašnjenju	Kašnjenje do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	63	-	94	-	-	157
Potrošački krediti sa karticama	50	68	99	11	-	228
Ukupno stanovništvo	112	68	193	11	-	384
Velika preduzeća	14.417	5.649	1.769	1.756	-	23.591
Srednja preduzeća	3.279	2.079	9	51	-	5.419
Mala preduzeća	2.161	3.697	993	29	-	6.880
Privredni klijenti	19.857	11.426	2.772	1.836	-	35.890
Ukupno	19.969	11.493	2.965	1.847	-	36.275
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

NEOBEZVRJEĐENA POTRAŽIVANJA PO DANIMA KAŠNJENJA - NEPROBLEMATIČNA POTRAŽIVANJA

31. decembar 2017.						U hiljadama KM
	Nije u kašnjenju	Kašnjenje do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	16.229	2.476	94	-	-	18.799
Potrošački krediti sa karticama	13.788	2.269	103	12	-	16.172
Ukupno stanovništvo	30.017	4.744	197	12	-	34.971
Velika preduzeća	69.074	10.281	4.081	4.370	-	87.805
Srednja preduzeća	21.729	3.387	60	51	-	25.226
Mala preduzeća	9.120	7.994	1.516	32	-	18.661
Privredni klijenti	99.923	21.661	5.656	4.453	-	131.693
Ukupno	129.940	26.405	5.853	4.465	-	166.664
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	17.027	-	-	-	-	17.027

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA-STAGE 3

31. decembar 2018.						U hiljadama KM	
	Nije u kašnjenju	Kašnjenje do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno	
Stambeni	-	-	-	-	52	52	
Potrošački krediti sa karticama	53	38	21	29	3.145	3.286	
Ukupno stanovništvo	53	38	21	29	3.198	3.339	
Velika preduzeća	-	-	-	-	10.526	10.526	
Srednja preduzeća	-	-	149	857	2.934	3.941	
Mala preduzeća	126	-	69	-	8.127	8.322	
Privredni klijenti	126	-	218	857	21.586	22.788	
Ukupno	180	38	239	886	24.784	26.127	
od čega: restrukturirana	126	-	-	-	342	468	
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	

1.januar 2018.						U hiljadama KM	
	Nije u kašnjenju	Kašnjenje do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno	
Stambeni	-	-	-	-	52	52	
Potrošački krediti sa karticama	24	27	25	27	3.327	3.430	
Ukupno stanovništvo	24	27	25	27	3.380	3.482	
Velika preduzeća	175	-	-	-	4.695	4.870	
Srednja preduzeća	-	-	-	-	2.861	2.861	
Mala preduzeća	1.664	-	-	692	2.673	5.029	
Privredni klijenti	1.839	-	-	692	10.229	12.761	
Ukupno	1.863	27	25	718	13.609	16.242	
od čega: restrukturirana	299	-	-	-	238	537	
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

OBEZVREDJENA POTRAŽIVANJA PO DANIMA KAŠNJENJA - PROBLEMATIČNA POTRAŽIVANJA

31. decembar 2017.						U hiljadama KM	
	Nije u kašnjenju	Kašnjenje do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno	
Stambeni	-	-	-	-	52,13	52	
Potrošački krediti sa karticama	24	27	25	27	3.327	3.430	
Ukupno stanovništvo	24	27	25	27	3.380	3.482	
Velika preduzeća	175	-	-	-	4.695	4.870	
Srednja preduzeća	-	-	-	-	2.861	2.861	
Mala preduzeća	1.664	-	-	692	2.673	5.029	
Privredni klijenti	1.839	-	-	692	10.229	12.761	
Ukupno	1.863	27	25	718	13.609	16.242	
od čega: restrukturirana	299	-	-	-	238	537	
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Novac i novčana sredstva kod Centralne Banke

U KM 000	31. decembar 2018	31. decembar 2017
Gotovina u blagajni	8.875	7.463
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	70.073	63.045
Depoziti kod Centralne Banke	355.560	267.483
Umanjeno za: Rezervisanje za kreditne gubitke	(19)	(8)
Depoziti kod ostalih centralnih banaka	-	-
	434.489	337.982

U KM 000	2018	2017
Plasmani kod banaka	13.027	17.027
Umanjeno za: Rezervisanje za kreditne gubitke	(25)	(27)

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti plasmana bankamai pripadajućim očekivanim kreditnim gubicima je kako slijedi:

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	17.027	-	-	-	17.027
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	-	-	-	-	-
Imovina otuđena ili otplaćena	-	(4.000)	-	-	-	(4.000)
Prelasci u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Usklađivanje zbog kursnih razlika	-	-	-	-	-	-
Na 31. decembar 2018.	-	13.027	-	-	-	13.027

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Plasmani bankama

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 01. januar 2018. po MSFI 9	-	27	-	-	-	27
Nova imovina kupljena ili stvorena	-		-	-	-	-
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(2)	-	-	-	(2)
Prelasci u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Unwind diskonta	-	-	-	-	-	-
Na 31. decembar 2018.	-	25	-	-	-	25

Ispravka vrijednosti kredita – Velika preduzeća

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ECL je kako slijedi:

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	64.214	-	23.591	4.870	92.675
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	39.406	-	8.441	102	47.948
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(48.415)	-	(9.486)	(913)	(58.814)
Prelasci u Stage 1	-	3.366	-	(3.366)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(689)	-	689	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	(6.467)	6.467	-
Na 31. decembar 2018.	-	57.881	-	13.402	10.526	81.809

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

ECL na 01. januar 2018. po MSFI 9	Stage 1	Stage 1	Stage 2	Stage 2	Stage 3	Ukupno
	pojedinačna	grupna	pojedinačna	grupna		
	-	3.175	-	1.654	4.013	8.842
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	1.404	-	474	102	1.980
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(2.572)	-	(476)	(918)	(3.966)
Prelasci u Stage 1	-	142	-	(142)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(55)	-	55	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	(942)	942	-
Uticaj na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	(11)	-	206	-	194
Na 31. decembar 2018.	-	2.082	-	830	4.139	7.051

Ispravka vrijednosti kredita – Srednja i mala preduzeća

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ECL je kako slijedi:

	Stage 1	Stage 1	Stage 2	Stage 2	Stage 3	Ukupno
	pojedinačna	grupna	pojedinačna	grupna		
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	31.589	-	12.299	7.890	51.778
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	20.803	-	2.286	126	23.215
Imovina otuđena ili otplaćena	-	(12.692)	-	(5.251)	(956)	(18.899)
Prelasci u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(684)	-	684	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	(5.202)	5.201	-
Na 31. decembar 2018.	-	39.016	-	4.816	12.263	56.094

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

ECL na 01. januar 2018. po MSFI	Stage 1	Stage 1	Stage 2	Stage 2	Stage 3	Ukupno
	pojedinačna	grupna	pojedinačna	grupna		
9	-	1.726	-	843	5.194	7.763
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	705	-	203	79	987
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(1.210)	0,00	(263)	(20)	(1.493)
Prelasci u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(78)	-	78	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	(935)	935	-
Uticaj na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	20	-	606	-	626
Na 31. decembar 2018.	-	1.164	-	532	6.187	7.883

Ispravka vrijednosti kredita – Potrošački krediti

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ECL je kako slijedi:

	Stage 1	Stage 1	Stage 2	Stage 2	Stage 3	Ukupno
	pojedinačna	grupna	pojedinačna	grupna		
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	15.944	-	228	3.430	19.602
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	15.725	-	101	23	15.849
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(6.740)	-	(99)	(326)	(7.166)
Prelasci u Stage 1	-	56	-	(56)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(123)	-	123	-	-
Prelasci u Stage 3	-	(125)	-	(35)	160,14	-
Na 31. decembar 2018.	-	24.738	-	260	3.286	28.284

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

ECL na 01. januar 2018. po MSFI 9	Stage 1	Stage 1	Stage 2	Stage 2	Stage 3	Ukupno
	pojedinačna	grupna	pojedinačna	grupna		
	-	205	-	7	3.158	3.370
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	191	-	4	16	211
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(82)	0,00	(2)	(251)	(335)
Prelasci u Stage 1	-	1	-	(1)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(3)	-	3	-	-
Prelasci u Stage 3	-	(93)	-	(26)	119	-
Uticao na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	91	-	23	(2)	111
Na 31. decembar 2018.	-	310	0,00	8	3.039	3.357

Ispravka vrijednosti kredita – Stambeni krediti

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ECL je kako slijedi:

Bruto knjigovodstvena vrijednost	Stage 1	Stage 1	Stage 2	Stage 2	Stage 3	Ukupno
	pojedinačna	grupna	pojedinačna	grupna		
	-	18.643	-	157	52	18.851
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	29.943	-	324	-	30.267
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(3.619)	-	(8)	-	(3.626)
Prelasci u Stage 1	-	149	-	(149)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(621)	-	621	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Na 31. decembar 2018.	-	44.494	-	946	52	45.492

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 01. januar 2018. po MSFI 9	-	223	-	12	52	287
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	274	-	32	-	306
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(101)	-	-	-	(101)
Prelasci u Stage 1	-	1	-	(1)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(40)	-	40	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Uticaj na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	32	-	(11)	-	22
Na 31. decembar 2018.	-	389	-	72	52	513

Rezervisanja za umanjenje vrijednosti– Garancije

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ECL je kako slijedi:

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	7.305	-	5.777	98	13.180
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	5.689	-	3.253	-	8.942
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(2.835)	-	(3.681)	(98)	(6.614)
Prelasci u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(45)	-	45	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Na 31. decembar 2018.	-	10.114	-	5.393	-	15.508

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

ECL na 01. januar 2018. po MSFI 9	Stage 1	Stage 1	Stage 2	Stage 2	Stage 3	Ukupno
	pojedinačna	grupna	pojedinačna	grupna		
	-	75	-	38	65	178
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	45	-	26	-	71
Imovina otuđena ili otplaćena (isključujući otpise)	-	(37)	-	(22)	(65)	(124)
Prelasci u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 3	-	-	-	-	-	-
Uticaj na konačni ECL izloženosti koje su tokom godine prelazile iz jednog u drugi Stage	-	(2)	-	1	-	(1)
Na 31. decembar 2018.	-	80	-	43	-	123

Rezervisanja za umanjene vrijednosti – Neiskorištene obaveze

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ECL je:

	Stage 1	Stage 1	Stage 2	Stage 2	Stage	Ukupno
	pojedinačna	grupna	pojedinačna	grupna	3	
Bruto knjigovodstvena vrijednost	-	8.319	-	25	3	8.347
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	15.179	-	4	-	15.184
Imovina otuđena ili otplaćena	-	(6.135)	-	(12)	(3)	(6.150)
Prelasci u Stage 1	-	13	-	(13)	-	-
Prelasci u Stage 2	-	(17)	-	17	-	-
Prelasci u Stage 3	-	(3)	-	-	3	-
Na 31. decembar 2018.	-	17.356	-	22	3	17.381

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

	Stage 1 pojedinačna	Stage 1 grupna	Stage 2 pojedinačna	Stage 2 grupna	Stage 3	Ukupno
ECL na 01. januar 2018. po MSFI 9	-	266	-	1	12	280
Nova imovina kupljena ili stvorena	-	509	-	-	-	509
Imovina otuđena ili otplaćena	-	(239)	0,00	(1)	(12)	(252)
Prelasci u Stage 1	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 2	-	-	-	-	-	-
Prelasci u Stage 3	-	(2)	-	-	2	-
Uticaj na ECL izloženosti koje su prelazile u drugi Stage	-	2	-	-	-	2
Na 31. decembar 2018.	-	537	-	-	2	539

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Granska struktura finansijske imovine

Izloženost finansijske imovine po industrijskim granama na 31. decembar 2018

OPIS	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto izloženost
1. Krediti pravnim licima			
Proizvodnja	57.603	5.815	51.788
Trgovina	27.382	3.835	23.547
Građevinarstvo	16.917	1.739	15.178
Poslovanje nekretninama, iznajmlj. i pos. usluge	11.193	529	10.664
Finansijsko posredovanje	5.173	647	4.526
Javna uprava i odbrana, obavezno soc. osig.	6.718	370	6.348
Ugostiteljstvo	5.888	340	5.548
Saobraćaj, skladištenje i komunikacije	2.853	301	2.552
Poljoprivreda	424	91	333
Ostalo	3.753	1.266	2.487
UKUPNO 1.	137.903	14.933	122.970
2. Krediti stanovništvu	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto izloženost
Potrošački krediti sa karticama	28.284	3.357	24.928
Stambeni	45.492	513	44.979
UKUPNO 2.	73.776	3.870	69.906
UKUPNO (1.+ 2.)	211.680	18.803	192.877

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Izloženost finansijske imovine po industrijskim granama na 31. decembar 2017.

OPIS	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto izloženost
1. Krediti pravnim licima			
Proizvodnja	67.006	6.105	60.901
Trgovina	26.787	4.017	22.769
Građevinarstvo	16.592	1.313	15.279
Poslovanje nekretninama, iznajmlj. i pos. usluge	11.979	612	11.367
Finansijsko posredovanje	859	662	197
Javna uprava i odbrana, obavezno soc. osig.	2.936	175	2.761
Ugostiteljstvo	12.500	753	11.747
Saobraćaj, skladištenje i komunikacije	1.030	245	785
Poljoprivreda	422	97	325
Ostalo	4.343	1.333	3.010
UKUPNO 1.	144.453	15.312	129.141
2. Krediti stanovništvu	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto izloženost
Potrošački krediti sa karticama	19.602	3.367	16.235
Stambeni	18.851	277	18.574
UKUPNO 2.	38.453	3.644	34.809
UKUPNO (1.+ 2.)	182.906	18.956	163.950

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

c) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Koncentracija plasmana prema Federaciji Bosne i Hercegovine

U imovini Banke značajna je koncentracija plasmana prema Federaciji Bosne i Hercegovine:

	Napomena	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obveznice:			
Ministarstvo finansija FBiH	21	98.257	97.372
Potraživanja za kamatu:			
Ministarstvo finansija FBiH	21	160	213
		98.417	97.585

S druge strane, značajan iznos izvora finansiranja Banke čine sredstva Federacije Bosne i Hercegovine:

	Napomena	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obaveze prema klijentima:			
Ministarstvo finansija FBiH	26	148.404	242.274
Obaveze za kamatu:			
Ministarstvo finansija FBiH	26	353	-
Subordinirani dug:			
Ministarstvo finansija FBiH	27	10.000	10.000
		158.757	252.274

Banka nema izloženosti van teritorije Federacije Bosne i Hercegovine.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, a u svrhu upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, pozajmicama od strane ostalih banaka i drugih finansijskih institucija, kao i ostalim izvorima finansiranja, a time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje rokove dospjeća finansijske imovine i obaveza.

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za finansijsku imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na imovinu za koju Banka očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospjeće finansijske imovine

	Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2018.							
Bez kamata	-	379.748	-	3.337	3.789	-	386.874
Instrumenti fiksne kamatne stope	2,96%	185.005	15.482	54.761	83.691	45.187	384.126
		564.753	15.482	58.098	87.480	45.187	771.000
31. decembar 2017.							
Bez kamata	-	297.001	-	3.303	7.035	-	307.339
Instrumenti fiksne kamatne stope	3,57%	170.220	11.054	55.763	89.572	19.553	346.162
		467.221	11.054	59.066	96.607	19.553	653.501

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za finansijske obaveze. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke molže tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnica.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RICIMA (nastavak)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa (nastavak)

Dospijeće za finansijske obaveze

	Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do			Ukupno
				1 do 5 godina	Preko 5 godina	1 godine	
31. decembar 2018.							
Bez kamata		446.109	67	844	702	4.009	451.731
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,60%	184.330	4.413	27.322	37.220	10.244	263.529
		630.439	4.480	28.166	37.922	14.253	715.260
31. decembar 2017.							
Bez kamata	-	230.418	546	696	1.660	2.005	235.325
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,55%	281.131	5.412	26.166	45.033	12.207	369.949
	-	511.549	5.958	26.862	46.693	14.212	605.274

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjelih finansijskih sredstava.

Banka ne posjeduje finansijsku imovinu vezanu za instrumente varijabilne kamatne stope. Na strani finansijske imovine došlo je do smanjenja nivoa kamatnih stopa u skladu sa kretanjima na tržištu, te povećanja učešća stambenih kredita fizičkih lica u portfoliju Banke. Na strani finansijske pasive, nivo kamatnih stopa zadržao se na istom nivou, uz zabilježen značajan rast finansijskih obaveza (avista i štednih depozita) za koje Banka nema obavezu plaćanja kamate. Generalno, finansijska aktiva iskazuje duže periode reugovaranja kamatne stope, praćeno prema pokazateljima propisanim od strane lokalnog regulatora.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

32.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja. U nastavku su informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina / finansijske obaveze	Fer vrijednost na dan		Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017		
1) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (vidi Napomenu 20.)	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
	<ul style="list-style-type: none"> Srbija -553 hiljade KM 	<ul style="list-style-type: none"> Srbija – 362 hiljade KM 		
2) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali rezultat / raspoloživa za prodaju (vidi Napomenu 21.)	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
	<ul style="list-style-type: none"> Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo - 427 hiljade KM Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo – 15 hiljada KM 	<ul style="list-style-type: none"> Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo - 373 hiljade KM Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo - 11 hiljada KM 		
	Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:	Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:	Nivo 2	Diskontiranje budućih novčanih tokova, gdje se za prinos uzima zadnja dostupna stopa na iste ili slične dužničke instrumente.
	<ul style="list-style-type: none"> Ministarstvo finansija FBiH-98.257 hiljada KM Kanton Sarajevo -501 hiljadu KM JP Autoceste FBiH 3.201 KM 	<ul style="list-style-type: none"> Ministarstvo finansija FBiH – 97.372 hiljada KM Kanton Sarajevo – 499hiljada KM 		
	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:	Nivo 3	Cijene koje ne kotiraju na aktivnom tržištu.
	<ul style="list-style-type: none"> Belgija -10 hiljada KM 	<ul style="list-style-type: none"> Belgija - 10 hiljada KM 		

Nije bilo prenosa između Nivoa 1 i Nivoa 2 tokom perioda.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(*svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*)

32. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (nastavak)

32.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	31. decembar 2018.		31. decembar 2017.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- Krediti dati klijentima	192.870	193.266	163.950	163.367
Ostala potraživanja	8.446	8.331	13.214	13.084
Finansijske obaveze				
<i>Po amortiziranom trošku:</i>				
- Obaveze prema bankama i klijentima	699.876	701.656	585.838	587.962

	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2018.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- Krediti dati klijentima	-	193.266	-	193.266
Ostala potraživanja	-	8.331	-	8.331
	-	201.597	-	201.597
Finansijske obaveze				
<i>Po amortiziranom trošku:</i>				
- Obaveze prema bankama i klijentima	-	701.656	-	701.656
	-	-	-	-

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza uključena gore u kategorije za Nivo 2 utvrđene su prema općeprihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontovanih novčanih tokova, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana.

Izračun fer vrijednosti utvrđuje se putem diskontovanja budućih novčanih tokova, uz korištenje prosječne ponderisane kamatne stope na nivou BiH, objavljene od strane CBBH, odvojeno za pravna i fizička lica

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koje bi bilo neophodno objelodaniti u finansijskim izvještajima.

34. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 28. februara 2019. godine.

Vedran Hadžiahmetović
Predsjednik Uprave

